

Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 – Chodov
T: 951 421 242
F: 951 421 241
ID DS: dkkdkdj
aopkcr@nature.cz
www.nature.cz

dle rozdělovníku

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: SR/0103/US/2023-7

VYŘIZUJE: Mgr. Tomášková

PRAHA 29. 12. 2023

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, odbor zvláštní ochrany přírody jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. e) a ust. § 78 odst. 1 a odst. 3 písm. f), písm. h) a písm. k) ve spojení s ust. § 43 odst. 2 a ust. § 56 odst. 4 a ust. § 44b zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), **z v e ř e j ň u j e** v souladu s § 25 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a podle § 172 odst. 1 správního řádu toto

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY Č. 8/2023

I.

jímž povoluje podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a), b) a c) zákona z důvodu převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody a dále v zájmu ochrany volně žijících živočichů, v zájmu prevence závažných škod zejména na dobytku a ostatních typech majetku a v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti, výjimku ze základních podmínek ochrany dle § 50 odst. 1 a 2 zákona jedinců zvláště chráněného druhu **vlka obecného** (*Canis lupus*) zařazeného dle § 14 odst. 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb. a přílohy č. III této vyhlášky do kategorie kriticky ohrožený, konkrétně výjimku **ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje tohoto zvláště chráněného druhu živočicha, zejména chytat, rušit, zraňovat nebo usmrcovat jedince vlka obecného, kteří budou vyhodnoceni podle kritérií Pohotovostního plánu pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného** (schváleného deklarací MŽP a MZe č.j. MZP/2023/630/1108 ze dne 5. 5. 2023 a publikovaného ve Věstníku MŽP, srpen 2023, částka 7, ke stažení na odkazu: https://www.mzp.cz/cz/vestnik_mzp_2023, dále jen „Pohotovostní plán“) **jako problematičtí** (tedy od stupně II. závažnosti situace výše ve smyslu tabulky č. 1 Pohotovostního plánu), a dále **výjimku ze zákazů držet nebo dopravovat jedince vlka obecného odchycené nebo usmrcené na základě této výjimky za níže stanovených podmínek:**

Podmínky uplatňování povolené výjimky ze zákonných zákazů

Postup dle Pohotovostního plánu lze uplatnit v případě problematických jedinců vlka obecného pouze za těchto podmínek stanovených podle § 56 odst. 3 a odst. 7 a podle § 5b odst. 3 zákona:

- 1) **vyhodnocení příčin a okolností chování daného jedince či jedinců** provedené Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen „Agentura“) prokázalo, že se jedná o chování klasifikované v II. a III. stupni závažnosti situace podle Pohotovostního plánu a Pohotovostní štáb ustavený dle čl. 4.3 Pohotovostního plánu stanovil v zápisu ze svého jednání konkrétní opatření a postup adekvátní dané situaci (chování jedince/jedinců vlka obecného),
- 2) jsou **uplatňována pouze opatření a postup stanovený Pohotovostním štábem** (zápisem z jeho jednání), a to, s ohledem na podmínku neexistence jiného uspokojivého řešení ve smyslu § 56 odst. 1 zákona, **vždy od mírnějších** (posílení preventivních opatření dle čl. 5.3 Pohotovostního plánu, plašení aj. averzivní podmiňování dle čl. 5.4 Pohotovostního plánu) až po případné odstranění jedince z populace,

- 3) v případě jedince, jehož chování bude klasifikované v II. a III. stupni závažnosti situace, resp. případů, kdy to je s ohledem na závažnost a naléhavost možné a potřebné, bude zajištěn **intenzivní monitoring, resp. sledování a sběr informací** za účelem stanovení příčin a způsobu řešení smělého, problematického či kritického chování konkrétního jedince/jedinců vlka obecného (ve smyslu čl. 5. 1 Pohotovostního plánu); jako součást monitoringu je možné provést odchyt jedinců a instalaci telemetrického sledovacího zařízení,
- 4) v případě jedince, jehož chování bude klasifikované v II. a III. stupni závažnosti situace, bude zajištěno **aversionální podmiňování** (systematické plašení), pokud to Pohotovostní štáb stanoví jako adekvátní opatření s ohledem na podmínku neexistence jiného uspokojivého řešení (podle podmínky č. 2) k odvrácení či omezení smělého, problematického či kritického chování konkrétního jedince/jedinců vlka obecného,
- 5) v případě jedince, jehož chování bude vyhodnoceno dle podmínky č. 1 ve III. stupni závažnosti situace **jako kritické** (ve smyslu tabulky č. 1 Pohotovostního plánu) nebo v případě, kdy je na základě vyhodnocení dle podmínky č. 1 zřejmé, že jedinec **opakovaně překonává** řádně provedená a funkční preventivní opatření k zabezpečení hospodářských zvířat doporučená Standardem na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem Standard AOPK ČR: Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem, SPPK E 02 006, dostupné zde: <https://nature.cz/web/cz/platne-standardy>., a je **Pohotovostním štábem, formou zápisu z jednání, potvrzeno, že neexistuje jiné uspokojivé řešení**, bude v návaznosti na splnění podmínky č. 2 **zajištěno odstranění jedince z populace**; odstraněn z populace může být pouze jedinec či jedinci prokazatelně spojení s řešeným problematickým chováním - dle situace se může jednat o konkrétního jedince nebo více členů smečky, pokud problematické způsoby chování přejali a nebo takové chování přetrvává,
- 6) Pohotovostní štáb projedná **způsob provádění** monitoringu, aversionálního podmiňování a nebo odstranění jedince či jedinců z populace dle podmínek č. 3 - 5 a ve spolupráci s dotčenými subjekty, kteří se na jejich provádění budou podílet (uživatelé honiteb, příslušnými odborníky aj.) upřesní kdo a jak postup zajistí; způsob, podmínky a upřesnění organizačního zajištění Pohotovostní štáb uvede v zápise ze svého jednání,
- 7) při **odchytu** (pro účely definované v podmínce č. 3 nebo 5) budou použity pouze metody s využitím živochytných odchyťových zařízení (živochytný sklopec nebo zařízení soft catch trap a Belisle foot snare použitelná pro odchyt vlka v souladu s vyjádřením Evropské komise (Ref. Ares (2018)1412230 - 14/03/2018) k Nařízení Rady (EHS) č. 3254/91), případně další metody pro bezpečný a šetrný odchyt živých jedinců adekvátně k dané situaci) při dodržení dalších povinností stanovených zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů,
- 8) při **použití odchyťových** zařízení bude technicky zajištěno sledování jejich aktivace a osoby pověřené Pohotovostním štábem k realizaci odchytu budou v **pohotovosti** tak, aby zajistili dojezd k odchycenému jedinci v co nejkratším termínu s ohledem na zajištění welfare odchycených jedinců,
- 9) usmrcení jedince (při odstranění jedince z populace podle podmínky č. 5) lze provést **pouze střelnou zbraní** a v souladu s dalšími podmínkami zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti. Pokud jde o podmínky a způsoby lovu, je s ohledem na okolnosti, pokud to následné rozhodnutí dle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti umožní, možné provedení odlovu jedince také v noci, s pomocí noktovizoru i usmrcení v odchyťových zařízeních. Usmrcení jedince je možné rovněž **po odchytu injekčně** za použití veterinárních preparátů odborně způsobilou osobou,
- 10) provedení odchytu či usmrcení bude tím, kdo jej provedl, zdokumentováno (zaznamenání místa a času, fotodokumentace, případně zaznamenání tělesných údajů jedince) a telefonicky nebo jinou vhodnou formou bude provedení **bezodkladně oznámeno předsedovi Pohotovostního štábu** pořízená dokumentace bude následně předsedovi Pohotovostního štábu zaslána v co nejkratším termínu prostřednictvím elektronické pošty nebo datových schránek,
- 11) po nezbytnou dobu bude zajištěno **uchování celého neporušeného jedince** za účelem jeho prohlídky a získání údajů a vzorků k dalšímu využití v zájmu ochrany druhu. Místo uložení kadáveru a způsob jeho přepravy dohodne Pohotovostní štáb a uvede v zápise ze svého jednání. Usmrceného jedince nebo jeho části může **dopravovat pouze osoba, která**

usmrcení provedla nebo osoba, kterou určí Pohotovostní štáb v zápise ze svého jednání. O dalším využití usmrceného jedince a povolení držení a dalšího nakládání s ním bude rozhodnuto v rámci samostatného správního řízení,

- 12) Agentuře bude Pohotovostním štábem každoročně k 31. 1. předložena písemná zpráva o činnostech provedených podle této výjimky za uplynulý kalendářní rok, která bude obsahovat také zhodnocení realizovaných činností ve vztahu k řešené situaci. Reportingovou povinnost dle § 56 odst. 7 zákona zajistí Agentura.

II.

stanoví podle ustanovení § 5 odst. 6 zákona opatření k regulaci (odstranění) kříženců vlka obecného a psa, za těchto podmínek:

- 1) v případě podezření na přítomnost **křížence vlka obecného a psa** Agentura zajistí vyhodnocení, zda konkrétní jedinec je křížencem vlka obecného a psa (tj. zda se ve smyslu Pohotovostního plánu jedná o jedince, u něhož je křížení zjevné nebo je možné jej identifikovat jako křížence v 1. generaci na základě genetických analýz) a Pohotovostní štáb ustavený dle čl. 4.3 Pohotovostního plánu následně **stanoví v zápisu ze svého jednání konkrétní opatření k odstranění křížence z přírody** adekvátní dané situaci, včetně postupu a organizačního zajištění jejich provedení obdobně dle výroku I. podmínky č. 6 tohoto opatření obecné povahy; **uplatňována budou pouze opatření a postup stanovený Pohotovostním štábem** (zápisem z jeho jednání),
- 2) **v případě odchyty** (pro účely případného potvrzení křížence dle podmínky č. 1 nebo odstranění křížence z přírody) budou použity metody a postup dle výroku I. podmínky č. 7 a 8,
- 3) usmrcení jedince křížence vlka a psa identifikovaného v souladu s podmínkou č. 1 lze provést **pouze střelnou zbraní** a v souladu s dalšími podmínkami zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Usmrcení jedince je možné i **po odchyty injekčně** za použití veterinárních preparátů,
- 4) **provedení odchyty či usmrcení** bude tím, kdo jej provedl, zdokumentováno (zaznamenání místa a času, fotodokumentace, případně zaznamenání tělesných údajů jedince) a telefonicky nebo jinou vhodnou formou bude provedení **bezodkladně oznámeno předsedovi Pohotovostního štábu**, pořízená dokumentace bude následně předsedovi Pohotovostního štábu zaslána v co nejkratším termínu prostřednictvím elektronické pošty nebo datových schránek,
- 5) po nezbytnou dobu bude zajištěno **uchování celého neporušeného jedince** za účelem jeho prohlídky a získání údajů a vzorků k dalšímu využití v zájmu ochrany druhu. Místo, způsob uložení kadáveru, způsob jeho přepravy a další nakládání s ním určí Pohotovostní štáb a bude uvedeno v zápise z jeho jednání.

III.

povoluje podle ustanovení § 43 odst. 1 zákona výjimku ze základních podmínek ochrany chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a přírodních rezervací, konkrétně ze zákazu:

v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. c) zákona – vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrvávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu,

v ust. § 29 písm. d) - vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, písm. h) - vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, písm. i) zákona - odchyťovat živočichy, nejde-li o případy podle § 30 zákona,

v ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona - odchyťávat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství,

a uděluje souhlas podle § 44 odst. 3 zákona k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných územích ve správním obvodu Agentury, za účelem provádění nezbytných opatření stanovených podle výroku I. a II. tohoto opatření obecné povahy, s tím, že při provádění opatření, zejména při vstupu či vjezdu do území a umístování odchyťových zařízení je nezbytné vždy omezit zásahy do přírodního prostředí na nejnezbytnější míru a postupovat tak, aby nedošlo k ohrožení nebo poškození předmětu ochrany zvláště chráněného území; Pohotovostní štáb stanoví v zápise ze svého jednání společně s podrobnostmi provedení dle výroku I. podmínky č. 6 a výroku II. podmínky č. 1 také případné podmínky provádění opatření ve zvláště chráněném území a dle těchto podmínek je v souladu s výrokem I. podmínkou č. 1 tohoto opatření obecné povahy nezbytné postupovat.

IV.

uděluje souhlas s výkonem práva myslivosti v národních přírodních rezervacích podle § 30 zákona, a to pro účely výše popsané pod I., II. a III.

V.

Toto opatření obecné povahy se vztahuje na území správního obvodu Agentury vymezeného v § 78 odst. 1 zákona. Podle § 173 odst. 1 správního řádu **nabývá toto opatření obecné povahy účinnosti dnem vyvěšení na úřední desce Agentury**. Opatření obecné povahy je platné do **31. 12. 2033**.

Odůvodnění:

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky jako příslušný orgán ochrany přírody podle ustanovení § 78 odst. 1 zákona přistoupila na základě žádosti Asociace soukromého zemědělství České republiky ze dne 13. 9. 2023, č. j.: 17205/SOPK/23 k vydání tohoto opatření obecné povahy, kterým se **povoluje výjimka dle § 56 zákona ze základních podmínek ochrany jedinců druhu vlk obecný**, jako zvláště chráněného druhu dle § 48 zákona a § 14 odst. 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb. v kategorii kriticky ohrožený, **pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného, současně stanoví opatření k regulaci (odstranění) případných kříženců vlka obecného a psa dle § 5 odst. 6 zákona**, pokud by byl výskyt křížence v přírodě zjištěn a současně povoluje **výjimka dle § 43 zákona ze zákazů v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. c) zákona** – vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrvávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu, **v ust. § 29 písm. d) - vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, písm. h) - vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, písm. i) zákona** - odchyťávat živočichy, nejde-li o případy podle § 30 zákona

v ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona - odchyťávat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství **a uděluje souhlas dle § 44 odst. 3 zákona** činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných území pro účely řešení uvedených situací při výskytu problematických jedinců vlka či regulaci (odstranění) křížence.

Vlk obecný (ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. uváděno české jméno vlk, v zákoně o myslivosti pak vlk eurasijský, jedná se o stále stejný druh – latinsky *Canis lupus*, pro účely tohoto opatření obecné povahy se jednotně používá platný český název vlk obecný - viz Anděra M. (1999): České názvy živočichů II. Savci (Mammalia), Národní muzeum, (zoologické odd.), Praha, 147 pp.) byl v minulosti na území ČR i v řadě dalších evropských zemí prakticky vyhuben. Životaschopná populace se zachovala mj. v oblasti Karpat (na Slovensku a v dalších zemích) odkud se začali vlci v 90. letech minulého století v omezené míře šířit zpět na území ČR (do oblasti Beskyd). Po r. 2000 došlo k rozvoji tzv. středoevropské nížinné populace vlka v oblasti západního Polska a sousedních oblastí Německa

(Lužice). V posledních letech se vlci začali z okolních zemí šířit na území ČR ve větší míře a **dochází ke vzniku trvalého osídlení a ustálení vlčích teritorií na našem území**. Aktuálně je vlkem osídleno celé pohraničí ČR (vyjma jižní Moravy - viz mapa výskytu na kartě druhu na Portálu ISOP AOPK ČR, https://portal.nature.cz/publik_syst/nd_nalez-public.php?idTaxon=34348) a zejména mladé dispergující jedince je možné zaznamenat i na ostatním území ČR. Populace vlka je pravidelně Agenturou monitorována, dle § 78 odst. 5 zákona. Vlk se tedy jako vrcholový predátor postupně stává opět **přírozenou složkou našich ekosystémů**. Nicméně v případě nedostatečné prevence jsou vlci schopni začít využívat i snadno dostupné, avšak zcela nežádoucí zdroje potravy (nedostatečně zabezpečená stáda hospodářských zvířat, živočišné odpady v okolí sídel, volně pobíhající psi a podobně), a to může vést v důsledku až k **narušení přírodních vzorců chování, postupnému naučení překonávání preventivních opatření a ekonomicky závažným škodám na hospodářských zvířatech, případně silné habituaci a následně i nárůstu bezpečnostních rizik pro obyvatele**. Na takové chování je pak nezbytné nahlížet jako na „**problematické**“ a řešit jej, přičemž mohou nastávat i situace, v nichž je nezbytné postupovat bezodkladně nebo včas použít vhodná opatření k prevenci či omezení vzniku nevhodného chování jedinců vlka. Náléhavost včasného řešení takových situací je umocněna skutečností, že s ohledem na sociální chování vlků, může docházet k předání, resp. učení nevhodných návyků u dalších jedinců, případně až v rámci celé smečky. K problematickému chování může docházet také v případě jednotlivých jedinců, jež z důvodu zdravotních omezení nebo jiného handicapu nejsou schopni získávat přirozeně potravu a začnou využívat např. zmíněné dostupné živočišné odpady v okolí sídel, s čímž pak opět souvisí možná bezpečnostní rizika. Rizikové z hlediska nežádoucího či problematického chování a současně i z hlediska ochrany genofondu populace vlka jsou rovněž případy **křížení mezi vlky a psy** (přičemž za křížence je na místě považovat jedince, u něhož je křížení zjevné nebo je možné je identifikovat jako křížence v 1. generaci na základě genetických analýz). Problematické chování konkrétních jedinců vlka může mít **různý charakter, intenzitu i příčiny**, a je proto nezbytné vyhodnocení takového chování a přijetí **opatření adekvátních jeho důvodům a hrozícím rizikům** – od odstranění nevhodných podnětů a zamezení vznikajícího problematického chování prostřednictvím prevence, přes využití averzivního podmiňování až po okamžitou reakci v případě bezprostředního ohrožení zdraví osob nebo odstranění kříženců z populace. Ve všech případech je nezbytné, aby subjekty provádějící opatření přijímaná v rámci řešení problematického, kritického či ohrožujícího chování vlka (tedy zejména provádějící odchyt, případně usmrcení) postupovaly v souladu s platnými právními předpisy.

Vlk obecný, jako druh, který byl v minulosti v řadě zemí EU téměř vyhuben, je směrnicí Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, **zařazen mezi druhy vyžadující tzv. přísnou ochranu** ve smyslu čl. 12 směrnice (ve spojení s přílohou IV). Současně vlk patří mezi druhy, u nichž směrnice vyžaduje zajištění ochrany vhodných území v rámci soustavy Natura 2000, což je v ČR zajištěno pouze v rámci EVL Beskydy, jako území, kde se vlk v době přistoupení k EU vyskytoval. V rámci zákona a vyhlášky č. 395/1992 Sb. je vlk, i v návaznosti na uvedenou ochranu v rámci EU, **zařazen mezi zvláště chráněné druhy** v kategorii kriticky ohrožený. Zákon stanovuje v § 50 odst. 1 a 2 zákona k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů základní podmínky ochrany, které zahrnují zákaz škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje těchto živočichů (jednotlivých jedinců), zejména je usmrcovat, zraňovat, chytat, rušit a také zákazy jedince zvláště chráněného druhu držet a dopravovat (a to, s ohledem na § 48 odst. 4 zákona, včetně mrtvých jedinců či jejich částí). **Ustanovení § 56 zákona zakládá možnost povolení výjimky z těchto zákazů a stanovuje podmínky a důvody, za nichž je možné povolení vydat**. Výjimku je konkrétně možné povolit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody a jedná-li se o druh chráněný současně podle práva EU (jako je tomu u vlka) současně za předpokladu, že neexistuje jiné uspokojivé řešení, povolená činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany a jedná se o jeden z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona. Mezi tyto důvody, resp. zájmy, mj. patří zájem veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti, prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku a také zájem ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť (přičemž v tomto případě může jít i o zájem ochrany samotného druhu, který je předmětem řízení o povolení výjimky, zde formou opatření obecné povahy). **Týká-li se výjimka blíže neurčeného okruhu osob**, může ji orgán ochrany přírody povolit při splnění stanovených podmínek též **opatřeními obecné povahy** dle § 171 a násl. správního řádu. Zákon dále umožňuje **dle § 5 odst. 6 stanovit opatření k regulaci křížence** (omezení jeho výskytu nebo odstranění z přírody), a to rozhodnutím nebo též opatřeními obecné povahy.

V souvislosti s prováděním opatření nezbytných k řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka anebo odstraněním křížence mohou být dotčeny také zákazy a omezení dané zákonem **ve zvláště chráněných územích**. Jedná se např. o potřebu transportu zařízení k sledování či odchytu problematických jedinců či kříženců, jejich kontrolu a obsluhu anebo provádění samotného odchytu či odstranění jedinců z populace a s tím spojenou potřebu (v nezbytném rozsahu) vjezdu vozidel, vstupu osob a odchytu živočichů nemysliveckým způsobem a tedy dotčení vybraných zákazů, konkrétně **v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. c) zákona** – vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu,

v ust. § 29 písm. d) - vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, **písm. h)** - vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, **písm. i) zákona** - odchyťovat živočichy, nejde-li o případy podle § 30 zákona **v ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona** - odchyťovat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství. Nezbytná opatření je tak možné provádět pouze na základě povolení výjimky dle § 43 odst. 1 zákona a stejně tak je případně nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody **dle § 44 odst. 3 zákona**, pokud by mohlo dojít k porušení bližších ochranných podmínek zvláště chráněného území stanovených v jeho vyhlášovacím dokumentaci. V obou případech zákon umožňuje povolení výjimky či vydání souhlasu rovněž formou opatření obecné povahy, viz § 43 odst. 2 a § 44b zákona.

Vlk je zároveň zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, řazen mezi druhy zvěře, které (s ohledem na jejich ochranu) **nelze obhospodařovat lovem**, nebyla-li k jejich lovu povolena výjimka podle předpisů na ochranu přírody. V souvislosti se zařazením vlka mezi zvěř je tak v návaznosti na povolení výjimky dle § 56 zákona nezbytné při provádění odchytu a lovu postupovat také podle podmínek stanovených zákonem o myslivosti. V ust. § 30 zákona je výkon mysliveckého práva (mj. lovu zvěře, viz ust. § 2 písm. h) z. č. 449/2001 Sb.) vázán na souhlas orgánu ochrany přírody. Agentura vydává tento souhlas ve formě opatření obecné povahy a dovozuje ji z materiálního pojetí tohoto institutu, viz Pl. ÚS 14/07. Nebylo by ekonomické, aby byl tento souhlas vydáván jednotlivými pracovišti Agentury podle její vnitřní územní příslušnosti v samostatných správních řízeních, když koncepčně a obsahově zapadá do ošetření problematiky zvolenou formou opatření obecné povahy. Toto řešení zajišťuje přehledné, transparentní a jednotné řešení dané problematiky. Zajištěny musí být rovněž podmínky stanovené zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, a dalšími předpisy.

Jako metodický a koncepční dokument, jehož dlouhodobým cílem je přispět k zajištění příznivého stavu druhu v souladu s požadavky Směrnice Rady č. 92/43/EHS a současně k socioekonomické přijatelnosti výskytu populace vlka v ČR přijalo Ministerstvo životního prostředí (dále „MŽP“) v r. 2020 **Program péče o vlka obecného**. V návaznosti na to připravilo MŽP ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství (dále „MZe“) za účelem omezení habituace vlků, zajištění bezpečnosti lidí a prevence závažných škod v důsledku problematického chování jedinců vlka **Pohotovostní plán pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného** (dále jen „Pohotovostní plán“), který dne 5. 5. 2023 MŽP a MZe jako ústřední orgány státní správy ochrany přírody i myslivosti společně schválili. Pohotovostní plán byl zveřejněn ve Věstníku MŽP (srpen 2023, částka 7). Pohotovostní plán stanoví pravidla pro flexibilní a transparentní řešení situací výskytu jedinců vlka obecného s doloženým problematickým (nebezpečným) chováním. Součástí Pohotovostního plánu je specifikace právních podmínek, věcná kategorizace chování vlka od přirozeného až po problematické, a především stanovení postupu pro řešení situací, kdy vlk vykazuje chování smělé, nebojácné až kritické, s cílem tyto situace řešit, a to včetně případného odstranění problematického jedince či jedinců. Pohotovostní plán proto stanovuje předpoklad vydání nezbytných povolení (výjimky dle § 56 zákona, stanovení opatření k regulaci kříženců dle § 5 odst. 6 zákona, výjimky a souhlasu dle § 43 a 44 zákona a také rozhodnutí dle § 39 a 41, případně i § 45 odst. 2 zákona o myslivosti) tak, aby bylo možné v případě potřeby bezodkladně aplikovat nezbytná opatření. Současně však Pohotovostní plán zakládá roli tzv. **Pohotovostního štábu**, který by měl garantovat potřebnou transparentnost a odbornost postupu v jednotlivých případech. Pohotovostní štáb na základě vyhodnocení příčin a závažnosti chování, které provede AOPK ČR, stanoví, jaká opatření se konkrétně uplatní a jak budou (po organizační apod. stránce) realizována, přičemž zajistí, aby při uplatnění opatření byla odpovídajícím způsobem zohledněna podmínka neexistence jiného uspokojivého řešení (aby opatření byla volena adekvátně situaci od mírnějších po ta závažnější) a současně byly zohledněny další podmínky stanovené právními předpisy. Pohotovostní štáb je proto složen ze zástupců AOPK ČR, zástupců příslušných

krajských úřadů a/nebo správ národních parků, jako příslušných orgánů ochrany přírody a myslivosti, Policie ČR, Krajské veterinární správy Státní veterinární správy, Českomoravské myslivecké jednoty a podle místa výskytu problematického jedince, se do činnosti Pohotovostního štábu (a realizace opatření) na návrh předsedy Pohotovostního štábu zapojí zástupce (starosta) dotčené obce či obcí, uživatelé honiteb, zástupce poškozených chovatelů hospodářských zvířat a dle potřeby odborníci spolupracující na realizaci opatření a poradenství ohledně dostupných technik a zkušeností. Role jednotlivých členů Pohotovostního štábu je definována v Pohotovostním plánu. Aktivování Pohotovostního štábu podle Pohotovostního plánu předchází sběr všech dostupných informací o potenciálně problematickém chování vlků realizovaném Agenturou a jeho vyhodnocení dle závažnosti definované tabulkou č.1 Pohotovostního plánu. Pohotovostní štáb je aktivován od hodnocení situace stupněm závažnosti II. a vyšším. Pohotovostní štáb pak pod vedením předsedy rozpracuje plán opatření pro konkrétní situaci a konkrétní problematické jedince a zajistí ve spolupráci s relevantními orgány a subjekty (uživatelé honiteb, policií, odborníky aj.) realizaci nezbytných opatření v souladu s legislativními požadavky.

Toto opatření obecné povahy tak v souladu s Pohotovostním plánem a v návaznosti na výše uvedené povoluje pro nezbytné případy řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného výjimku podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a), b) a c) zákona ze zákazů stanovených § 50 odst. 2 zákona, konkrétně ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu, zj. rušit, chytat a nebo usmrctvat jedince vlka obecného a ze zákazů držet nebo dopravovat odchycené nebo usmrčené jedince (na něž se ochrana vztahuje dle § 48 odst. 4 zákona), stanovuje opatření k regulaci (odstranění) případných kříženců vlka a psa podle § 5 odst. 6 zákona a současně povoluje pro účely provádění nezbytných opatření k řešení situace při výskytu problematického jedince vlka či odstranění křížence výjimku dle § 43 odst. 1 zákona ze zákazů stanovených v **základních podmínkách ochrany CHKO/NPR/PR v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. c) zákona** – vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánů ochrany přírody, kromě vjezdu a setrvávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu, **v ust. § 29 písm. d) -** vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánů ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, **písm. h) -** vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, **písm. i) zákona -** odchytávat živočichy, nejde-li o případy podle § 30 zákona **v ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona -** odchytávat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství. Vzhledem k tomu, že postup v případě výskytu problematického jedince vlka či křížence bude vyžadovat zapojení více různých subjektů, jak pracovníků Agentury a odborníků při monitoringu dle čl. 5.1 Pohotovostního plánu, tak dalších osob, zejména uživatelů honiteb dle místa výskytu při naplňování dalších opatření, a konkrétní výčet všech dotčených osob není předem znám, je naplněna podmínka zákona a správního řádu pro využití formy opatření obecné povahy ve smyslu § 171 a násl. správního řádu

Důvodem povolení výjimky je zajištění podmínek pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného, zejména v případech, kdy by docházelo k ohrožení bezpečnosti a zdraví osob, tj. v případech ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) zákona. Současně jsou za problematické chování podle Pohotovostního plánu (tabulky č. 1) považovány i ty případy, kdy by docházelo ke škodám na hospodářských zvířatech při opakovaném překonávání řádně provedených a funkčních preventivních opatření k zabezpečení hospodářských zvířat (provedených v souladu se Standardem na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem¹) a řešení takových případů je možné považovat za zájem prevence závažných škod ve smyslu § 56 odst. 2 písm. b) zákona. Včasná a adekvátní řešení problematického chování jedinců vlka je však i prevencí případného rozšíření takového způsobu chování, učení se ze strany dalších jedinců v rámci smečky, a je tedy také součástí ochrany druhu ve smyslu § 56 odst. 2 písm. a) zákona. Stejně tak se tento důvod, resp. zájem ochrany samotných potenciálně problematických jedinců či ostatních členů smečky uplatní, pokud jde o nezbytný monitoring a určení příčin a okolností chování, při němž může být nezbytný odchyt jedince - takový monitoring umožňuje následně stanovit adekvátní opatření a zacílit je skutečně jen na jedince spojené s problematickým chováním. Povolení výjimky je tak s ohledem na uvedené také v zájmu ochrany přírody ve smyslu § 56 odst. 1 zákona a zejména z uceleného celospolečenského pohledu je zajištění bezpečnosti a zdraví osob současně jednoznačně jiným převažujícím veřejným zájmem nad zájmem ochrany přírody ve smyslu tohoto ustanovení (a to i vzhledem ke skutečnosti, že přítomnost jedince s problematickým chováním, zejména pokud jde o chování v nejvyšších stupních závažnosti, není

žádoucí ani z hlediska ochrany ostatních jedinců a druhu jako celku a intenzita zájmu ochrany daného jedince je tím tedy razantně snížena).

Povolení výjimky stanovené tímto opatřením obecné povahy se v souladu s Pohotovostním plánem týká pouze problematických jedinců vlka, přičemž celý postup by měl vést pokud možno k identifikaci konkrétních problematických jedinců a volbě řešení, které bude adekvátní dané situaci. Případné odstranění jednotlivých jedinců s atypickým chováním z volně žijící populace neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany v ČR ve smyslu podmínky stanovení § 56 odst. 1 zákona, neboť jejich zapojení do rozmnožování a působení v populaci není žádoucí s ohledem na riziko přenosu nežádoucích vzorců chování a jejich eliminace naopak přispěje k dosažení či následně udržení příznivého stavu (v kontextu společenské udržitelnosti). K realizaci Pohotovostního plánu bylo vydáno stanovisko dle § 45i zákona (č.j. 17779/SOPK/23/SOPK/23 ze dne 22. 9. 2023), bylo konstatováno, že tento záměr nemůže mít významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality Uplatnění postupu podle tohoto opatření obecné povahy, zejména pokud jde o odstranění jedince z populace, se předpokládá jako výjimečné, pouze v nezbytných, nejzávažnějších případech (ve smyslu tabulky č. 1 Pohotovostního plánu) a nedojde tedy k významnému ovlivnění početnosti druhu ani narušení dalších charakteristik rozhodných pro hodnocení stavu druhu.

Povolení výjimky formou opatření obecné povahy má v daném případě preventivní charakter, má umožnit adekvátní a včasné řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (které by v případě řešení povolení individuálními správními akty, v každém jednotlivém případě, nebylo možné s ohledem na správní lhůty apod. včas zajistit) a s ohledem na to je podmínka neexistence jiného upokojivého řešení stanovená § 56 odst. 1 zákona zohledněna jak v rozsahu povolovaných zásahů a jejich podmínek, tak je současně stanovena jako základní princip pro postup Pohotovostního štábu a stanovení konkrétních opatření z jeho strany adekvátně k řešené situaci. Povolení výjimky se týká celé škály situací, které mohou s (potenciálně) problematickým chováním jedinců vlka souviset a také tedy celého komplexu možných řešení, kdy ale bude po vyhodnocení situace, včetně zajištění případného intenzivního monitoringu ve smyslu čl. 5.1 Pohotovostního plánu, využito vždy nejvhodnější a nejméně invazivní řešení (hledisko proporcionality), od identifikace a odstranění příčin a nežádoucích podnětů (jako je např. dostupnost živočišných odpadů v okolí sídel), zajištění averzivního podmiňování (tedy systematického plašení, pokud je v daném případě možné využít) a až v případě jejich selhání nebo v těch nejzávažnějších případech bude přistoupeno k odstranění jedince z populace. V některých případech může být příčinou problematického chování (např. pohybu jedince a vyhledávání potravy v blízkosti sídel) zranění, zdravotní omezení či jiný handicap takového jedince - takové situace je rovněž nutné posoudit a zvolit řešení s ohledem na stav daného jedince i míru rizik. V případech škod na hospodářských zvířatech je přednostně nezbytné zajistit opatření k prevenci a minimalizaci vzniku škod (zajištění opatření dle odbornou veřejností oponovaného Standardu AOPK ČR: Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem, SPPK E 02 006) a jako problematické chování, které by bylo řešeno až případným odstraněním jedince z populace, je pak možné hodnotit jen ty případy, kdy dochází k opakovanému překonávání řádně provedených a funkčních ochranných opatření (tj. jde již zjevně o cílené, naučené chování, které z hlediska závažnosti škod a jejich trvání i rizika přenosu takového chování odpovídá důvodům pro uplatnění výjimky dle § 56 odst. 2 písm. b) zákona).

Podmínky stanovené ve výroku I. tohoto opatření obecné povahy pro uplatňování výjimky dle § 56 zákona tedy v souladu Pohotovostním plánem specifikují postup řešení situací při výskytu jedince vlka s problematickým chováním (nebo při podezření na takové chování) a podmínky jednotlivých opatření, jež budou přijata. Konkrétně je v rámci podmínek č. 1 - 6 zakotven postup, který by měl na základě vyhodnocení dané situace, její závažnosti, příčin apod. (vyhodnocení dle Pohotovostního plánu zajistí Agentura s použitím klasifikace chování dle tabulky č. 1 Pohotovostního plánu), vést k aplikaci adekvátních opatření, které stanoví Pohotovostní štáb při respektování podmínky neexistence jiného řešení. Uplatněna by měly být vždy taková opatření k řešení situace, která budou adekvátní dané situaci a příčinám chování jedince, a to vždy od mírnějších po ta, které představují významnější zásah do přirozeného vývoje daného jedince či jedinců vlka (tedy od neinvazivních opatření spočívající především v odstranění podnětů, které k nevhodnému chování, jako je přibližování k sídlům, vedou, vč. provedení potřebných a účinných opatření k ochraně hospodářských zvířat, přes případné plašení aj. averzivní podmiňování až po případné odstranění z populace, pokud jiné možnosti byly vyčerpány nebo je nelze využít). Součástí tohoto postupu bude zajištění případného intenzivního monitoringu, resp. sledování a sběru dalších informací vedoucích k upřesnění poznatků o tom, jaké je chování daného jedince či jedinců a jaké jsou jeho příčiny. Toto sledování může zahrnovat sběr a analýzu vzorků (trsu, srsti apod.), použití záznamových zařízení (fotopasti) a dalších metod sledování pohybu

jedinců i, bude-li to nezbytné, odchyt jedinců, jejich označení telemetrickým zařízením (obojkem) a následné sledování jejich aktivity. Ve vybraných případech bude smysluplné zajistit averzivní podmiňování (systematické plašení či zstrašování) k odvrácení či omezení nežádoucího chování jedinců (podmínka č. 4), toto podmiňování může být realizováno světelnými, zvukovými či mechanickými způsoby. Cílem odborně provedeného averzivního podmiňování je propojení si nežádoucího (vlastního) chování jedince vlka s nepříjemným prožitkem až mírnou bolestí tak, aby je od dalšího obdobného počínání v budoucnu odradilo. V žádném případě není účelem zvířata trvale zraňovat nebo dokonce tímto způsobem usmrcovat. Konkrétní způsoby averzivního podmiňování budou zajišťovány v souladu se zákonem na ochranu zvířat proti týrání. Jak potřebnost zajištění monitoringu, tak averzivního podmiňování (které je i dle Pohotovostního plánu využitelné jen v určitých specifických případech) však bude záviset na situaci a podmínkách - v některých případech budou příčiny a charakter chování jedince dostatečně zřejmé (např. pokud půjde o jedince se zjevným zdravotním omezením, který se z toho důvodu přibližuje k sídlům) a monitoring nebude nezbytný a obdobně bude zřejmé, že není adekvátní využít metody averzivního podmiňování. Podmínka č. 5 pak specifikuje, v jakých případech je možné přistoupit k odstranění jedince z populace, tj. odchytu či usmrcení (odstřelu, veterinární utracení) jedince s tím, že jde o případy, které budou buďto vyhodnoceny ve III. stupni závažnosti situace, jako kritické (ve smyslu tabulky č. 1 Pohotovostního plánu) nebo případy, kdy je na základě vyhodnocení zřejmé, že jedinec opakovaně překonává řádně provedená a funkční preventivní opatření k zabezpečení hospodářských zvířat specifikovaná *Standardem na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem*¹. Před tím, než bude k odstranění jedince přistoupeno, je nezbytné, aby Pohotovostní štáb důsledně vyhodnotil, že neexistuje jiné uspokojivé řešení a potvrdil to formou zápisu ze svého jednání. Pokud tedy nebyly příčiny a závažnost situace od počátku zřejmé, je nezbytné, aby Pohotovostní štáb potřebný postup a opatření projednal opakovaně, zhodnotil dostupné informace (vzešlé z monitoringu, resp. sledování a sběru informací dle podmínky č. 3) právě s ohledem na podmínku neexistence jiného uspokojivého řešení. Cílem (a k tomu by měl sloužit i případný monitoring) by mělo být vždy to, aby byl odstraněn z populace pouze jedinec či jedinci prokazatelně spojení s řešeným problematickým chováním - nicméně dle situace se může jednat i o více členů smečky, pokud problematické způsoby chování přejali, resp. problematické chování přetrvává. To by však mělo být ověřeno a po odstranění jedince je tedy potřebné vyhodnotit (vč. případného dalšího monitoringu), zda se problematické chování vyskytuje i u dalších jedinců, zda a z jakých příčin situace přetrvává a výše popsany postup pak případně opakovat. V rámci jednání Pohotovostního štábu budou (v souladu s podmínkou č. 6) upřesněny také podmínky postupu při monitoringu, resp. sledování (vč. odchytu jedinců), averzivním podmiňování a samozřejmě zejména při odstranění jedince z populace a řešeno celkové organizační zajištění.

V rámci podmínek č. 7 - 9 jsou následně upřesněny metody odchytu či usmrcení jedinců a stanoveny podmínky jejich použití. V případě odchytu (jak pro účely monitoringu dle podmínky č. 2, tak případně přímo odchytu jedince s problematickým chováním v rámci jeho odstranění z populace) jsou stanoveny pouze metody umožňující odchyt živých jedinců a to jednak prostřednictvím živochytných odchytových zařízení, tak případně dalších šetrných metod podle dané situace. Uvedena jsou mj. odchytová zařízení, která přímo pro odchyt vlků připouští Evropská Komise ve vztahu k Nařízení Rady (EHS) č. 3254/91, o zákazu používání nášlapných pastí - konkrétně na základě dotazu vzneseného Německem, resp. spolkovým Ministerstvem životního prostředí, ochrany přírody a reaktorové bezpečnosti (BMU), se Komise v r. 2018 dopisem Ref. Ares(2018)1412230 - 14/03/2018 vyjádřila, že využití „soft-catch traps“ z hlediska cílů Nařízení rady (EHS) č. 3254/91, je přípustné, zároveň však zdůraznila nutnost naplnění dalších podmínek, jako je vyloučení negativního dopadu na zachování nebo dosahování příznivého stavu druhu z hlediska ochrany a vyhodnocení jiných uspokojivých řešení, tedy shodných podmínek vyplývajících z § 56 odst. 1 zákona (které jsou tímto opatřením obecné povahy řešeny). Tento výklad Evropská komise potvrdila na dotaz MŽP i pro využití v ČR. Použití těchto odchytových zařízení, které jsou konstruovány tak, aby bylo minimalizováno riziko zranění odchytávaných zvířat, se předpokládá zejména u jinak zdravých jedinců a mimo zastavěná území. Jak již bylo zmíněno, problematické chování jedince však může být spojeno kupříkladu i se zdravotním omezením, zraněním či handicapem a zejména v takovém případě pak bude na místě využít i jiné šetrné metody odchytu (včetně např. použití narkotizační střely či šipky, které lze použít jen cíleně na menší vzdálenost). Podmínkou č. 8 je pak s ohledem na welfare odchycených jedinců (aby nedošlo k jejich zranění delší přítomností v odchytovém zařízení atp.) stanoven požadavek na technické zajištění sledování aktivace odchytového zařízení (tj. použití čidla aktivace s GSM modulem atp.) a co nejrychlejšího dojezdu a vyproštění jedince. Samozřejmě při odchytu je nezbytné respektovat také další podmínky/limity stanovené zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání a s ohledem na zařazení vlka mezi zvěř, také zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti - k postupu dle zákona o myslivosti viz dále. Podmínka č. 9 pak v návaznosti na podmínku č. 5 upřesňuje metody přípustné v případě usmrcení jedince - s ohledem na uvedené zařazení vlka mezi zvěř se uplatní primárně odstřel

za použití střelné zbraně při splnění všech dalších souvisejících podmínek zákona o myslivosti, včetně skutečnosti, že odstřel (lov) může provést pouze osoba oprávněná dle tohoto zákona. V rámci podmínek stanovených tímto opatřením obecné povahy není omezena roční ani denní doba provedení odchyty či odstřelu jedince, nicméně dle situace (její závažnosti, ale i realizovatelnosti) může být provedení nutné i v nočních hodinách, resp. mimo dobu stanovenou v § 45 odst. 1 písm. m) zákona o myslivosti. V rámci podmínky č. 9 se proto připouští i případný lov v noci a za použití noktovizoru, pokud to bude nezbytné a bude to součástí povolení vydaných dle zákona o myslivosti (tedy součástí rozhodnutí dle § 39 nebo 41 zákona o myslivosti, které jsou nezbytnou podmínkou realizace tohoto opatření, v rámci nichž bude povoleno využít pro tyto účely v souladu s § 45 odst. 2 zákona o myslivosti i jinak zakázané způsoby lovu uvedené v § 45 odst. 1 zákona o myslivosti). Kromě toho se obdobně připouští použití střelné zbraně k usmrcení jedince v odchyťovém zařízení (opět, pokud to bude součástí povolení dle zákona o myslivosti) a usmrcení (utracení) jedince v odchyťovém zařízení s použitím veterinárních přípravků. Přičemž zdůraznit je opakovaně potřebné, že ve všech těchto případech platí předchozí podmínky stanovené opatřením obecné povahy a usmrcení jedince, jeho odstranění z populace, je posledním krokem, který je možný realizovat pouze na základě posouzení neexistence jiného řešení v rámci jednání Pohotovostního štábu, který toto uvede v zápisu ze svého jednání. V rámci toho bude rovněž upřesněno, jak bude provedení organizačně zajištěno, přičemž opět platí, že to je provázáno zejména s podmínkami stanovenými zákonem o myslivosti. Podmínkou č. 10 je stanoveno informování Pohotovostního štábu o provedení odchyty či usmrcení, tj. osoba, která odchyt či usmrcení dle předchozích pokynů Pohotovostního štábu provedla, předá informace co nejrychleji vhodnou formou, telefonicky atp. předsedovi Pohotovostního štábu a následně doplní podrobnosti, jako jsou údaje o místě a času provedení, fotodokumentace aj. prostřednictvím e-mailu nebo datových schránek. Na to navazuje podmínka č. 11, která zakotvuje povinnost uchovat jedince pro účely odběru vzorků, odborné pitvy atp., přičemž Pohotovostní štáb určí, kde bude kadáver uložen a kdo jej případně bude přepravovat. Výjimka stanovená tímto opatřením obecné povahy se nevztahuje na další dlouhodobé držení a využití mrtvého jedince či jeho částí - o tom bude následně rozhodnuto v souladu s § 56 zákona v samostatném řízení (do té doby bude jedinec uložen na místě určeném Pohotovostním štábem). Závěrečná podmínka č. 12 pak již řeší zajištění přehledu (kontroly) nad prováděnými opatřeními a jejich reportingu v souladu s požadavky zákona. Při řešení problematických jedinců vlka obecného formou odstranění jedince z populace jako nejzazší možnosti není Pohotovostním plánem zvažován odchyt a umístění jedince do lidské péče, stejně tak jako odchyt a přemístění jedince jinam do volné přírody. Trvalé umístění volně žijícího jedince vlka do lidské péče bude vždy spojeno s utrpením daného jedince, přičemž možnost přivyknutí volně žijícího vlka na jiné jedince svého druhu či na přítomnost člověka (ošetřovatele) je velice nepravděpodobná. V souladu s Programem péče o vlka obecného není cílem chovat či odchovávat vlka obecného v lidské péči. Přemístěním problematického jedince vlka na jinou lokalitu by došlo pouze o přenesení konfliktu na jiné místo.

V návaznosti na požadavky kladené § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 zákona na obsah povolené výjimky dle § 56 zákona lze shrnout, že v případě problematických jedinců vlka obecného je podmínkami tohoto opatření omezen počet na jednotlivé jedince, nejvýše do počtu jedinců smečky, pokud by u nich došlo k přenosu naučeného nežádoucího, nebezpečného chování, resp. toto přetrvávalo. V rámci podmínek č. 7 - 9 jsou upřesněny způsoby a metody odchyty, případně usmrcení problematických jedinců a současně i časové okolnosti, které budou primárně záviset na okolnostech řešené situace, ale připuštěna je i možnost zásahu v nočních hodinách, pokud to bude současně umožňovat navazující povolení dle zákona o myslivosti. Okolnostmi, resp. lokalizací výskytu problematického jedince bude dáno také místní určení, přičemž celkově jsou časové a místní okolnosti v případě tohoto opatření obecné povahy ohraničeny dobou platnosti tohoto opatření a územní působností v rámci níž je opatření obecné povahy vydáváno. Podle § 5b odst. 3 písm. d) zákona je nezbytné specifikovat také způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody zajišťovat. Kontrolní úloha orgánu ochrany přírody, resp. Agentury, bude v případě tohoto opatření obecné povahy zajištěna ve více rovinách, jak nezbytnou aktivní účastí v Pohotovostním štábu, který bude mj. vyhodnocovat informace z provedeného monitoringu, resp. sledování a navrhopat další postup, tak spolu s Pohotovostním štábem (jeho předsedou) přijímat veškeré informace o jednotlivých zásazích. To umožní potřebný dohled v jednotlivých situacích upravených tímto opatřením obecné povahy.

Výrok II. tohoto opatření obecné povahy stanovuje v souladu s § 5 odst. 6 zákona opatření k regulaci křížence vlka a psa, přičemž základní podmínkou je důsledné vyhodnocení, zda se jedná skutečně o křížence, které dle podmínky č. 1 zajistí Agentura. V praxi může být křížení zjevné na základě vzhledu jedince, nicméně k určení může dojít i na základě získaných genetických vzorků a v takovém případě se použije postup dle opatření u kříženců v 1. generaci. Další podmínky jsou stanoveny obdobně jako v případě problematického jedince vlka, tj. po vyhodnocení stanoví Pohotovostní štáb další postup,

příčemž v případě kříženců je jak s ohledem na případná bezpečnostní rizika (nejistotu ohledně jejich chování) i z důvodu zajištění ochrany populace vlka obecného, na místě zajistit pokud možno odstranění z přírody. Použijí se shodné metody a za týchž podmínek jako dle výroku I. podmínky č. 7 - 9. Z hlediska právních podmínek je nicméně odlišností skutečnost, že kříženec není zvířem ve smyslu zákona o myslivosti a postupuje se tak podle § 42 zákona o myslivosti (usmrcení může provést osoba oprávněná podle zákona o myslivosti). Mimo honební pozemky je i v případě křížence nezbytné rozhodnutí dle § 41 zákona o myslivosti. Podmínkou č. 4 je pak stanoven požadavek dokumentace a informování Pohotovostního štábu a nakládání s kadáverem usmrceného křížence je upraveno podmínkou č. 5, přičemž kříženec není považován za jedince zvláště chráněného druhu a Pohotovostní štáb pouze věcně určí jak s kadáverem naložit a není nezbytné o dalším držení rozhodovat v rámci správního řízení (pokud nebude nalezeno vhodné využití kadáveru pro vědecké účely nebo nebude využit uživatelem honitby, je předpokladem následná likvidace kadáveru v souladu s požadavky veterinárních předpisů).

Výrok III. tohoto opatření navazuje na předchozí a povoluje v nezbytném rozsahu výjimku dle § 43 odst. 1 zákona ze zákazů stanovených v **základních podmínkách ochrany CHKO/NPR/PR v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. c) zákona** – vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu, **v ust. § 29 písm. d) - vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, písm. h) - vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, písm. i) zákona** - odchyťvat živočichy, nejde-li o případy podle § 30 zákona **v ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona** - odchyťvat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství **a uděluje souhlas dle § 44 odst. 3 zákona** činností a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných území pro účely provádění Pohotovostním štábem stanovených opatření k řešení situace při výskytu problematického jedince vlka či odstranění křížence. Řešení situací, při nichž vzniká ohrožení bezpečnosti a zdraví osob, stejně jako řešení závažných škod na hospodářských zvířatech, k nimž dochází při opakovaném (naučeném) překonávání řádně provedených a funkčních ochranných opatření, představuje veřejný zájem, který převažuje nad zájmem ochrany přírody v jednotlivých dotčených zvláště chráněných územích a odstranění případného křížence je současně i zájmem ochrany přírody. Podmínkou stanovenou v rámci části III. je omezení zásahů do přírodního prostředí a zejména předmětu ochrany dotčeného zvláště chráněného území, přičemž Pohotovostní štáb upřesní postup provádění konkrétních opatření i z tohoto hlediska.

Jak bylo opakovaně uvedeno, vlk obecný je podle § 2 písm. c) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, zařazen mezi zvířata, kterou nelze lovit (s ohledem na ochranu podle mezinárodních úmluv či zvláštních předpisů, tj. zejména zákona o ochraně přírody a krajiny). Postup podle tohoto opatření pokud jde o lov (odchyt či usmrcení) jedinců vlka proto nelze uplatňovat, aniž by byly splněny podmínky stanovené zákonem o myslivosti. Ta opatření, které upravuje také zákon o myslivosti tedy lze vykonávat pouze prostřednictvím osob oprávněných podle zákona o myslivosti a za předpokladu povolení lovu také příslušným orgánem státní správy myslivosti dle § 39, resp. § 41 (v případě nehonebních pozemků) zákona o myslivosti. To předpokládá Pohotovostní plán jako navazující krok po vydání výjimky dle § 56 zákona, tedy po vydání tohoto opatření obecné povahy. Při vlastním lovu pak musí být dodrženy, kromě podmínek stanovených tímto opatřením, také další požadavky a podmínky stanovené zákonem o myslivosti, jako jsou odpovídající způsoby lovu, přičemž orgán státní správy myslivosti může v souladu s § 45 odst. 2 zákona o myslivosti umožnit použití některých jinak zakázaných způsobů lovu. Zákon o myslivosti umožňuje aplikovat také stanovené opatření k regulaci (odstranění) kříženců a to na základě výše zmíněného postupu dle § 42 zákona o myslivosti nebo na základě rozhodnutí dle § 41 zákona o myslivosti v případě nehonebních pozemků.

K výroku IV. K výkonu mysliveckého práva, tedy i lovu v jakékoli podobě, je zapotřebí souhlasu orgánu ochrany přírody podle § 30 zákona. Z tohoto důvodu je ve IV. Výroku takový souhlas udělen, pro případ, že by se problematický jedinec vlka při zásahu vyskytoval na území národní přírodní rezervace (správní obvod AOPK ČR).

K výroku V.: Podle ust. § 173 odst. 1 správního řádu došla Agentura při své správní úvaze k závěru, že je nezbytné, aby toto opatření obecné povahy nabylo účinnosti již dnem vyvěšení na úřední desce Agentury tak, aby mohlo být podle něho konáno v případě potřeby okamžitě. Tato nezbytnost je dána hrozcí vážnou újmou veřejnému zájmu - zde na ochraně života a zdraví osob a ochraně majetku (prevence závažných škod zejména na dobytku aj. majetku), neboť je jen otázkou náhody, kdy situace vyžadující eliminaci problematického jedince vlka nastane. Časová platnost tohoto opatření obecné povahy, do 31. 12. 2033, byla stanovena s ohledem na nutnost časového omezení výjimky dle § 56 zákona a potřebu vyhodnotit efektivitu nastaveného systému. V daném období je také Ministerstvem životního prostředí přepokládáno vyhodnocení Programu péče o vlka obecného, jakožto koncepčního a metodického podkladu, který určuje základní postup pro prevenci a řešení konfliktů. Rozhodnutí o výjimce vydaná dosud za shodným účelem v jednotlivých správních řízeních podle § 56 či § 43 zákona, stejně jako případné souhlasy dle zákona apod. nejsou, s ohledem na ochranu dříve nabytých práv oprávněných osob, dotčena a tyto osoby se řídí podmínkami stanovenými v příslušných rozhodnutích až do konce jejich platnosti. Následně mohou postupovat podle tohoto opatření obecné povahy.

Podle § 66 zákona o myslivosti mají být rozhodnutí podle zákona o myslivosti vydávána v dohodě s příslušnými orgány ochrany přírody. Tato dohoda je zpravidla formalizována prostřednictvím závazných stanovisek vydávaných orgány ochrany přírody, nicméně tato dohoda, resp. závazné stanovisko je dle § 65 zákona nezbytné pouze, pokud není „předepsán jiný postup“. Povolení výjimky dle § 56 zákona, opatření k regulaci křížence dle § 5 odst. 6 zákona a výjimky dle § 43 a souhlasu dle § 44 zákona stanovené tímto opatřením obecné povahy lze tedy považovat za takovýto „jiný postup“ a nebudou-li v rámci rozhodnutí dle zákona o myslivosti stanovovány podmínky, jež by měnily podmínky povolení výjimky nebo s nimi byly v rozporu, není opakované vyjádření orgánu ochrany přírody formou stanoviska nezbytné.

Návrh OOP byl zveřejněn na úřední desce Agentury dne 2. 1. 2024 a to i dálkovým způsobem. Z výslovně zpravených spolků v návrhu opatření obecné povahy se žádný z nich nepřihlásil o své výslovné účastenství v tomto procesu. K návrhu opatření obecné povahy obdržela Agentura pět připomínek od těchto subjektů: dne 20. 10. 2023 od Zoologické zahrady Tábor, a.s., IČO:04074025, sídlem: Dukelských hrdinů 747/19,170 00 Praha 7, dále dne 1. 11. 2023 od Hnutí DUHA Šelmy, IČO: 44936354, sídlem: Dolní náměstí 38, 779 00 Olomouc, dále dne 7.11.2023 od Hlas zvířat, z.s., IČO: 07099363, sídlem: Sadová 746, 473 01 Nový Bor prostřednictvím PLICKA & PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o., přičemž v tomto podání právního zástupce bylo zahrnuto i vyjádření PLICKA & PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o., IČO: 07524242, se sídlem Národní 58/32, Nové Město, 110 00 Praha 1 a pana Mgr. Roberta Plicka, advokáta, kteří se přihlásili k obsahu sepsaných připomínek, přestože v podání vystupují v pozici právního zástupce klienta: Hlas zvířat, z.s.

Jelikož se některé připomínky obsahově (věcně) shodují, jsou vypořádány níže souhrnně, pouze rozčleněny do věcných okruhů takto:

Připomínka č. 1:

Dne 20. 10. 2023 obdržela AOPK ČR připomínku od Zoologické zahrady Tábor, a.s., IČO: 04074025 ve znění:

Výjimku k usmrcení „problematického“ jedince vlka obecného podle § 56 ZOPK nelze povolit bez předchozího posouzení „problematickosti“ konkrétního jedince příslušným orgánem ochrany přírody ve správním řízení. Pravomoc orgánu ochrany přírody posuzovat „problematickosti“ konkrétního jedince pro účely povolení výjimky k jeho usmrcení podle § 56 ZOPK nelze přenést opatřením obecné povahy na jiný subjekt (pohotovostní štáb).

a dne 7. 11. 2023 obdobnou připomínku od Hlas zvířat, z.s., IČO: 07099363 prostřednictvím PLICKA & PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.:

Návrh OOP v rozporu s ustanovením § 56 odst. 1 ZOPK nehodnotí převahu veřejného zájmu nad zájmem na ochranu přírody podle jednotlivostí daného konkrétního případu a v rozporu se zákonem přenáší pravomoc hodnotit převahu veřejného zájmu nad zájmem na ochranu přírody mimo správní řízení. Návrh OOP vydán v rozporu se zákonnou úpravou, neboť Orgán ochrany přírody není schopen posoudit převahu veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody pro neurčitý případ, který může ale nemusí nastat v budoucnu. Návrhem OOP Orgán ochrany přírody přenáší v rozporu se zákonem svou pravomoc posouzení splnění zákonných podmínek, předně převahu veřejného zájmu nad zájmem na ochranu přírody, mimo správní řízení, čímž dochází k zásahu do práv osob, které by se jinak mohli

správního řízení o povolení výjimky podle ustanovení § 56 ZOPK účastnit. Orgán ochrany přírody tak prostřednictvím Návrhu OOP obchází zákonnou úpravu a případně vydané opatření obecné povahy, kterým Orgán ochrany přírody povolí určitou „bianco“ výjimku, která povoluje usmrtit jakéhokoliv jedince vlka obecného, který bude někdy v budoucnu vyhodnocen jako „problematický“, by bylo vydáno v rozporu s právními předpisy.

Návrh OOP vydán v rozporu se zákonnou úpravou, neboť nejsou splněny podmínky pro povolení výjimky v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 věta druhá a odst. 2 ZOPK a Orgán ochrany přírody naplnění těchto podmínek ani žádným způsobem nedokládá.

Vypořádání:

V souvislosti s obnovou populace vlka obecného na našem území nelze vyloučit situace, kdy bude docházet k problematickému chování jednotlivých jedinců vlka, a to včetně případů kritického chování, na něž bude nutné zejména s ohledem na ochranu veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti, ale i v zájmu ochrany volně žijících živočichů (ostatní části vlčí populace) nebo prevence závažných škod reagovat dostatečně rychle a operativně. Z toho důvodu vypracovalo MŽP ve spolupráci s MZe, jako metodický dokument, Pohotovostní plán pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (Věstník MŽP, srpen 2023, částka 7), který stanovuje postup vyhodnocování problematického chování, jeho klasifikaci (která vychází z postupů uplatňovaných i např. v Německu a ostatních zemích EU na základě doporučení LCIE - Large Carnivores Iniciativ for Europe) a především způsob administrativně-správního i praktického, organizačního řešení těchto situací (včetně vytvoření tzv. Pohotovostního štábu, jehož účelem je koordinace dotčených orgánů, zajištění odborného přístupu k vyhodnocení situace a stanovení vhodných opatření dle Pohotovostního plánu, která zaručí, že bude využito to nejšetrnější možné řešení nastalé situace).

V případě výskytu jedince či jedinců s potvrzeným problematickým, resp. kritickým chováním bude nezbytná zmíněná dostatečně rychlá reakce, přičemž dle okolností by mělo být v souladu s Pohotovostním plánem (a dle podmínek tohoto opatření obecné povahy) zajištěno nejprve ověření příčin chování (neinvazní monitoring a sledování jedinců), zahájeno telemetrické sledování, případně odrazení jedinců s využitím averzivního podmiňování a až jako poslední možnost usmrcení jedince. Nicméně již samotné neinvazivní sledování jedinců (které může intenzivním cíleným pohybem odborníků v okolí vlků znamenat rušení jedinců zvláště chráněných druhů), telemetrické sledování (spojené s odchytom a dočasným uspáním jedince), stejně jako zajištění averzivního podmiňování (systematická aplikace nepříjemných až bolestivých podnětů, které si má zvíře spojit s přítomností člověka) představují škodlivé zásahy do podmínek ochrany jedinců vlka stanovených § 50 odst. 2 ZOPK. Proto je ke všem těmto krokům v rámci řešení akutní situace při výskytu jedince vlka s problematickým chováním nezbytné povolení výjimky dle § 56 ZOPK, zároveň však vzhledem k nepredikovatelnosti vzniku takové situace a potřebě rychlého, operativního postupu (v řádu hodin či jednotek dní) je adekvátním řešením stanovení konkrétních, pro všechny subjekty realizující vhodná opatření jasně stanovených postupů a podmínek v rámci opatření obecné povahy. Účelem těchto pravidel je ochrana všech jedinců vlka v souladu se zákonem a využití takového postupu, který bude řešit problematickou situaci nejšetrnějším způsobem (od sledování až po krajní řešení odstraněním jedince z populace).

Z titulu samotné specifické povahy věci nelze danou situaci řešit *ad hoc* v rámci individuálního správního řízení. Řízení je návrhové, tj. na žádost, což limituje promptní řešení věci v řádu několika dnů v několika ohledech. S ohledem na správní lhůty podle správního řádu není reálné reagovat v rámci individuálních správních řízení adekvátně na jednotlivé situace, které Agentura již nyní po vyhodnocování praxe týkající se výskytu a monitoringu vlků, předvídá, že mohou reálně nastat.

S ohledem na návrhovitost individuálních řízení o povolení výjimky dle § 56 odst. 1 ZOPK je současně předpoklad, že by docházelo k řadě nejasností, případně by bylo přistoupeno k vyhodnoceným situacím, kdy již u jedince dochází /došlo k rozvoji problematického chování a nebyl by již prostor (myšl. při dodržení správních lhůt) pro uplatnění mírnějších možností řešení, které naopak podmínky tohoto opatření obecné povahy brájac v potaz princip proporcionality (spravedlivé únosnosti) ctí, blíže viz níže. Současně předmět řízení je vázán k určitému území v jednotlivých honitbách patřících různým uživatelům, tento fakt má vliv na vymezení okruhu účastníků v konkrétním individuálním správním řízení. Pro konkrétně zvolené a přiléhavé opatření pro řešení situace budou vždy relevantní jiné subjekty, jež budou zapojeny do jejich provádění - např. pro zajištění telemetrie a zpracování jejích výsledků konkrétní odborný výzkumný tým, ale pro odstranění jedince pak v souladu se zákonem o myslivosti konkrétní uživatel honitby, resp. uživatelé honiteb v oblasti, kde se bude jedinec vyskytovat, do opatření k odstrašení jedinců v obci mohou být zapojeni například členové bezpečnostních sborů, konkr. policisté atp. I z těchto důvodů byla Agenturou zvolena forma opatření obecné povahy, která umožní operativní zapojení různých (předem blíže neurčených) osob, stanoví ucelená pravidla postupu a tím i uvedené volby řešení od nejmírnějšího po ta krajní (hledisko proporcionality). V kritických

situacích lze navíc předpokládat, že by bylo automaticky odkazováno na užití institutu krajní nouze, přičemž uplatnění tohoto institutu v širší míře je značně zneužitelné, mj. s ohledem na absenci předem stanovených pravidel, zajištění odborného vyhodnocení situace apod. Důsledek zásahu vůči jedincům s odkazem, že byl využit institut krajní nouze nelze již, např. na základě špatně vyhodnocené a nijak právně neregulované situace, *ex post* zhojit (jedinec je již mrtvý). Navíc nebere v potaz potenciálně hrozící trestně právní odpovědnost osoby, která situaci špatně vyhodnotila a vlka zranila či usmrtila.

Pohotovostní štáb má plnit právě uvedené role. Pohotovostní štáb neprovádí správní rozhodování, ale posuzuje po věcné, odborné stránce konkrétní podmínky a příčiny chování jedince a navrhuje řešení v souladu s orgány ochrany přírody již vydanými správními akty (opatřeními obecné povahy a návazných rozhodnutí dle ZOM). Štáb je proto složen jak ze zástupců příslušných, dotčených orgánů státní správy, tak současně k jeho jednáním budou přizvány subjekty důležité pro zajištění odbornosti prováděných opatření, tak jejich koordinace adekvátně pro danou situaci v konkrétním regionu či lokalitě. Orgán ochrany přírody na Pohotovostní štáb nepřenáší (a ani nemůže) žádné své správní kompetence, ale v rámci podmínek opatření obecné povahy zakotvuje jeho postavení při věcném vyhodnocení aplikaci konkrétních zásahů v rámci postupu dle opatření a za jím stanovených podmínek. Právě z důvodu zajištění maximálního důrazu na ochranu jedinců i druhu a odbornosti ve vztahu k řešenému druhu bude Pohotovostní štáb řízen zástupcem Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, jako odborné organizace resortu ŽP (která zajišťuje i celostátní koordinaci ochrany druhu v rámci Programu péče o vlka obecného, který přijalo MŽP v r. 2020) se zapojením zástupců orgánů/ů ochrany přírody, státní správy myslivosti, ochrany zvířat a veterinárních orgánů i Policie ČR, tedy orgánů, jejichž součinnost se jeví být v jednotlivých situacích klíčová a nezbytná. Jde o konsorcium odborníků a zástupců příslušných orgánů i zainteresované veřejnosti, kteří mají za úkol na základě vyhodnocení chování konkrétního jedince či jedinců (které dle Pohotovostního plánu a tohoto opatření obecné povahy zajišťuje AOPK ČR) najít adekvátní řešení situace v daném místě a čase. Výstupem jednání Pohotovostního štábu je záznam, který poslouží jako odborný podklad pro konkrétní postup, i pro zpětnou kontrolní, monitorovací činnost orgánu ochrany přírody. Eliminace jedince je řešením *ultima ratio*, což je v Pohotovostním plánu dostatečně popsáno a upraveno podmínkami tohoto opatření obecné povahy (viz podmínka č. 5).

Co se týče vypořádání této připomínky, Agentura souhrnně uvádí, že na právní regulaci řešené problematiky formou opatření obecné povahy orgán ochrany přírody pohlíží optikou stanovení racionálního postupu, kterým mimo jiné předchází případnému zneužívání institutu krajní nouze, a stanovuje a reguluje podmínky postupu jakéhokoli škodlivého zásahu do přirozeného vývoje jedince vlka obecného, jehož chování bude identifikováno jako problematické, tak aby vyhověl zákonným limitům a současně byl operativně na řešení problematiky připraven, aby nebylo nutné přistupovat na jednu stranu k administrativně potenciálně zdoluhavým a komplikovaným řešením, nebo na druhé straně k postupům unáhleným a dostatečně nepromyšleným. Optikou a účelem právní regulace opatření obecné povahy je tedy naopak omezení případů, kdy by byl (byť subjektivně, jak bylo uvedeno shora) uplatňován institut krajní nouze, zajištění ochrany jedince a určení postupu pro vyhodnocení situace a volbu adekvátních opatření. Nastaveny jsou podmínky sledování jedinců, jejich systematického plašení, odchytu, odstřelu i požadavky zpětné kontroly, a to s ohledem na princip proporcionality (přiměřenost řešení) a v tom zakotvena i role Pohotovostního štábu směřující k zajištění maximálního důrazu na ochranu jedinců i druhu (tj. zájmu chráněného zákonem), odbornosti stanoveného postupu a jeho koordinaci.

Připomínka č. 2:

Dne 20. 10. 2023 obdržela AOPK ČR připomínku od Zoologické zahrady Tábor, a.s., IČO: 04074025:

Výjimku k usmrcení jedince vlka obecného podle § 56 ZOPK nelze povolit, neboť pro to nejsou splněny podmínky stanovené v § 56 odst. 1, věta druhá ZOPK, kdy u zvláště chráněných druhů živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 ZOPK, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Vypořádání:

Opatření obecné povahy je povolováno dle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a), b) a c) ZOPK, konkrétně tedy: Zájem ochrany přírody je zachovat v přírodě České republiky životaschopnou populaci vlka obecného, což vzhledem k jeho konfliktu s hospodářskými zájmy člověka není úplně jednoduché. Celý tento záměr zastřešuje Program péče o vlka obecného v České republice. Cílem je nastavit taková opatření v krajině, která vlkům umožní vytvořit životaschopnou populaci a zároveň

budou minimalizovat škody a konflikty, které s sebou koexistence člověka a vlka přináší. Povolení výjimky je zajištění podmínek pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného, zejména v případech, kdy by docházelo k ohrožení bezpečnosti a zdraví osob, tj. v případech ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) zákona. Pakliže dojde u nějakého jedince k habituaci na člověka – lákáním na snadný zdroj potravy u lidských obydlí apod., tak kromě nežádoucího chování samotného vlka, který to navíc může učit i ostatní členy své smečky, se tím zvyšuje riziko pro osoby, protože se v jejich okolí vyskytuje šelma, která jim eventuálně může způsobit i zranění různé intenzity. Stejně tak může dojít k ohrožení osob v případě, že by se nemocný či zraněný vlk nedokázal uživit ve volné přírodě a hledal by si snadnější potravu u lidských obydlí, takové případy jsou známy ze zahraničí.

Za příklad problematického chování podle Pohotovostního plánu (tabulky č. 1) jsou považovány situace, kdy dochází ke škodám na hospodářských zvířatech při opakovaném překonávání řádně provedených a funkčních preventivních opatření k zabezpečení hospodářských zvířat (provedených v souladu se Standardem na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem¹⁾) a řešení takových případů je možné považovat za zájem prevence závažných škod ve smyslu § 56 odst. 2 písm. b) zákona. Včasné a adekvátní řešení problematického chování jedinců vlka je i prevencí případného rozšíření takového způsobu chování, učení se ze strany dalších jedinců v rámci smečky, a je tedy také součástí ochrany druhu ve smyslu § 56 odst. 2 písm. a) zákona. Tento zákonný důvod pro povolení výjimky ze zákonných zákazů, resp. zájem na ochraně samotných potenciálně problematických jedinců či ostatních členů smečky, se uplatní, pokud jde o nezbytný monitoring a určení příčin a okolností chování, při němž může být nezbytný odchyt jedince - takový monitoring umožňuje následně stanovit adekvátní opatření a zacílit je skutečně jen na jedince spojené s problematickým chováním.

Povolení výjimky je tak s ohledem na uvedené také v zájmu ochrany přírody ve smyslu § 56 odst. 1 zákona a zejména z uceleného celospolečenského pohledu je zajištění bezpečnosti a zdraví osob současně jednoznačně jiným převažujícím veřejným zájmem nad zájmem ochrany přírody ve smyslu tohoto ustanovení (a to i vzhledem ke skutečnosti, že přítomnost jedince s problematickým chováním, zejména pokud jde o chování v nejvyšších stupních závažnosti, není žádoucí ani z hlediska ochrany ostatních jedinců a druhu jako celku a intenzita zájmu ochrany daného jedince je tím tedy razantně snížena).

Toto odůvodnění výjimky ze zákonných zákazů bylo již uvedeno v návrhu opatření obecné povahy na str. 8 a zde je pro upřesnění pro konkrétního připomínkovatele pouze zopakováno.

Připomínka č. 3

Dne 1. 11. 2023 obdržela AOPK ČR připomínku od Hnutí DUHA Šelmy, IČO: 44936354:

Pohotovostní štáb by měl objektivně vyhodnocovat vzniklou situaci na základě veškerých dat z terénu. Vzhledem k tomu, že Hnutí DUHA Šelmy se dlouhodobě a systematicky věnuje monitoringu velkých šelem, ať v rámci vlastní výzkumné činnosti, nebo přímo pro AOPK ČR, měl být zástupce organizace, která má požádáno o informování o řízeních, týkající se výjimek z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu vlka obecného ve všech CHKO (dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, dále jen "zákon"), také stálým členem všech pohotovostních štábů, podobně jako zástupci ČMMJ, chovatelů, veterinární správy nebo Policie ČR (kteří takové právo garantované zákonem o ochraně přírody krajiny nemají). V opačném případě je toto opatření obecné povahy v rozporu s právem veřejnosti se prostřednictvím spolků, jejichž hlavní náplní je ochrana přírody a krajiny, účastnit se rozhodování orgánů ochrany přírody, garantované § 70 zákona a také Aarhuskou úmluvou.

Vypořádání:

Jak je již ve vypořádání připomínky č. 1 uvedeno, orgán ochrany přírody, zde Agentura, na Pohotovostní štáb nepřenáší (a ani nemůže) žádné své správní kompetence, ale v rámci podmínek opatření obecné povahy zakotvuje jeho postavení při věcném vyhodnocení aplikaci konkrétních zásahů v rámci postupu dle tohoto opatření obecné povahy a za jím stanovených podmínek. Na práci pohotovostních štábů se účastní osoby/subjekty, které koordinují postup dle Pohotovostního plánu a zároveň jsou věcně či místně příslušné k rozhodování dle jednotlivých zákonů. Zde NGO nemají, ani nemohou mít úlohu, pouze pokud si je konkrétní pohotovostní štáb v individuálních důvodech případech pozve ke konzultaci podle aktuální povahy věci.

Připomínka č. 4

Dne 7. 11. 2023 obdržela AOPK ČR připomínku od Hlas zvířat, z.s., IČO: 07099363 prostřednictvím PLICKA&PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.:

Návrh OOP neobsahuje zákonné náležitosti stanovené v souladu s ustanovením § 56 odst. 7 ZOPK a ustanovením § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK. Orgán ochrany přírody žádným způsobem v rozporu s ustanovením § 5b odst. 3 písm. a) množství živočichů, na které se má odchylný postup vztahovat, nestanoví a absenci této zákonné náležitosti ani v odůvodnění Návrhu OOP neosvětluje. V návrhu OOP nejsou přesně stanoveny prostředky, způsob nebo metody povolené pro zabíjení dotčených živočichů, když je v rámci článku I. odst. 9. Návrh OOP neobsahuje specifikaci způsobů kontrol, které bude orgán ochrany přírody provádět. Návrh OOP tedy neobsahuje zákonné náležitosti stanovené v souladu s ustanovením § 56 odst. 7 ZOPK a ustanovením § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK; Specifikace místních a časových okolností, za nichž lze v souladu s předmětnými výjimkami postupovat, je tak, jak byla provedena v rámci Návrhu OOP zcela nedostatečná, když se omezuje pouze na stanovení místní a časové účinnosti opatření obecné povahy, nikoliv však již na stanovení místních a časových podmínek pro užití výjimek stanovených v rámci Návrhu OOP.

Vypořádání:

V návaznosti na požadavky kladené § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 zákona na obsah povolované výjimky dle § 56 zákona lze shrnout, že v případě problematických jedinců vlka obecného je podmínkami tohoto opatření omezen počet na jednotlivé jedince, nejvýše do počtu jedinců smečky, pokud by u nich došlo k přenosu naučeného nežádoucího, nebezpečného chování, resp. toto přetrvávalo. V rámci podmínek č. 7 - 9 jsou upřesněny způsoby a metody odchytu, případně usmrcení problematických jedinců a současně i časové okolnosti, které budou primárně záviset na okolnostech řešené situace, ale připuštěna je i možnost zásahu v nočních hodinách, pokud to bude současně umožňovat navazující povolení dle zákona o myslivosti. Okolnostmi, resp. lokalizací výskytu problematického jedince bude dáno také místní určení, přičemž celkově jsou časové a místní okolnosti v případě tohoto opatření obecné povahy ohraničeny dobou platnosti tohoto opatření a územní působností, v rámci níž je opatření obecné povahy vydáváno. Podle § 5b odst. 3 písm. d) zákona je nezbytné specifikovat také způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody zajišťovat. Kontrolní úloha orgánu ochrany přírody, resp. Agentury, bude v případě tohoto opatření obecné povahy zajištěna ve více rovinách, jak nezbytnou aktivní účastní v Pohotovostním štábu, který bude mj. vyhodnocovat informace z provedeného monitoringu, resp. sledování a navrhopat další postup, tak spolu s Pohotovostním štábem (jeho předsedou) přijímat veškeré informace o jednotlivých zásazích. To umožní potřebný dohled v jednotlivých situacích upravených tímto opatřením obecné povahy.

Jak je popsáno shora, ve stejném duchu je tímto vypořádána i připomínka subjektu: PLICKA & PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o., IČO: 07524242, se sídlem Národní 58/32, Nové Město, 110 00 Praha 1 a pana Mgr. Roberta Plicka, advokáta, kteří se přihlásili k obsahu sepsaných připomínek, přestože v podání ze dne 7. 11. 2023 vystupují v pozici právního zástupce klienta: Hlas zvířat, z.s., IČO: 07099363. AOPK ČR tímto vypořádala všechny jí zaslané připomínky a formálně doupřesnila výrokové části, resp. v nich promítla administrativní nedostatky, některé z nich byly obsaženy i v připomínkách od shora uvedených připomínkovatelů, některé zpřesnila Agentura z vlastní iniciativy, žádné z nich však zásadně nemění smysl a účel řízení, potažmo vydání tohoto opatření obecné povahy. Podle ust. § 173 odst. 1 správního řádu doznala Agentura, že je přiléhavé, aby toto opatření obecné povahy nabylo účinnosti již dnem vyvěšení na úřední desce Agentury tak, aby mohlo být operativně v roce 2024 konáno, neboť celá věc nesnese dalšího prodlení.

POUČENÍ

Opatření obecné povahy podle § 173 odst. 1 správního řádu nabývá účinnosti vyvěšením veřejné vyhlášky na úřední desce Agentury. Proti opatření obecné povahy nelze podat opravný prostředek (§ 173 odst. 2 správního řádu).

podpis

Mgr. David Lacina

ředitel odboru zvláštní ochrany přírody

Agentura tímto žádá v souladu s ust. § 173 odst. 1 správního řádu obecní úřady obcí, jejichž správních obvodů se opatření obecné povahy týká, o vyvěšení tohoto opatření obecné povahy na svých úředních deskách.

Rozdělovník

- obecní úřady obcí, jejichž správních obvodů se opatření obecné povahy týká

Město Abertamy	Obec Bezděkov	Obec Bousov
Město Adamov	Obec Bezděkov nad Metují	Obec Bouzov
Obec Adršpach	Obec Bezděz	Obec Bozkov
Obec Albrechtice v Jizerských Horách	Obec Bílá	Obec Božanov
Obec Albrechtický	Obec Bílá Lhota	Město Boží Dar
Město Andělská Hora	Obec Bílichov	Obec Brada-Rybníček
Obec Andělská Hora	Město Bílina	Obec Branná
Obec Babice nad Svitavou	Obec Bílý Kostel nad Nisou	Obec Branov
Obec Babylon	Obec Bílý Potok	Obec Branžež
Město Bakov nad Jizerou	Město Blansko	Obec Bratkovice
Obec Bánov	Obec Blatce	Obec Bratronice
Obec Bartošovice	Obec Blíževedly	Obec Bravantice
Obec Bartošovice v Orlických horách	Obec Bocanovice	Obec Brloh
Obec Bavory	Obec Bohuslavice nad Vláří	Statutární město Brno
Obec Bečov	Obec Bohutín	Obec Brod nad Dyjí
Město Bečov nad Teplou	Město Bochov	Obec Broumov
Obec Bedřichov	Městys Bojanov	Obec Broumy
Město Benátky nad Jizerou	Město Bojkovice	Město Brumov - Bylnice
Město Bělá nad Radbuzou	Městys Boleradice	Město Břeclav
Město Bělá pod Bezdězem	Vojenský újezd Boletice	Obec Březi nad Oslavou
Obec Bělá pod Pradědem	Obec Bordovice	Obec Březi nad Oslavou
Obec Běleč	Městys Borotín	Obec Březina
Obec Bělušice	Obec Borová	Obec Březina
Město Benešov nad Ploučnicí	Město Borovany	Obec Březiny
Obec Bernartice	Obec Borovnice	Město Březová
Obec Bernartice nad Odrou	Obec Borovno	Obec Březová
Město Beroun	Obec Boršice u Blatnice	Obec Březová
Obec Běstvina	Obec Bořislav	Obec Březová
	Obec Boseň	Obec Březová
	Obec Bošilec	Obec Břvany

Obec Bubovice
 Obec Budeč
 Obec Buk
 Obec Bukovice
 Obec Bulhary
 Obec Býčkovice
 Obec Bykoš
 Obec Bystročice
 Město Bystřice nad
 Pernštejnem
 Obec Bystřice pod Lopeníkem
 Město Bzenec
 Obec Bzová
 Obec Bžany
 Obec Cep
 Obec Cikháj
 Obec Ctětín
 Město Cvikov
 Obec Čakov
 Obec Čekovice
 Obec Čeladná
 Obec Čelechovice na Hané
 Obec Čenkov
 Obec Černé Voděrady
 Město Černošice
 Obec Černotín
 Obec Červená Hora
 Obec Červenka
 Město Červený Kostelec
 Město Česká Kamenice
 Obec Česká Kubice
 Město Česká Lipa
 Obec Česká Metuje
 Město Česká Skalice
 Obec Česká Ves
 Obec České Lhotice
 Obec České Petrovice
 Město Český Dub
 Město Český Krumlov
 Obec Čilá
 Obec Číměř
 Obec Čížkov
 Obec Čížkovice
 Obec Člunek
 Obec Daňkovice
 Obec Děčany
 Statutární město Děčín
 Obec Dědová
 Město Desná
 Obec Deštné v Orlických
 horách
 Obec Dětřichov
 Obec Díly
 Obec Dlouhé
 Obec Dlouhopolsko
 Obec Dobkovice
 Obec Dobratice
 Obec Dobré
 Obec Dobré Pole
 Obec Dobruhá
 Obec Dobroměřice

Obec Dobřeň
 Město Dobřichovice
 Obec Dobřív
 Obec Dobšín
 Město Doksy
 Obec Dolní Bečva
 Město Dolní Bousov
 Obec Dolní Dunajovice
 Obec Dolní Habartice
 Obec Dolní Hořice
 Obec Dolní Lhota
 Obec Dolní Lochov
 Obec Dolní Lomná
 Obec Dolní Morava
 Obec Dolní Moravice
 Obec Dolní Podluží
 Obec Dolní Sokolovec
 Obec Dolní Třebonín
 Obec Dolní Věstonice
 Obec Dolní Zálezly
 Obec Dolní Zimoř
 Obec Dolní Žandov
 Obec Domanín
 Obec Doubice
 Obec Doupovské Hradiště
 Obec Drahlín
 Obec Drahoňův Újezd
 Obec Drahotín
 Obec Drahov
 Obec Drozdov
 Město Dubá
 Obec Dudín
 Obec Dukovany
 Obec Dunajovice
 Obec Dvory nad Lužnicí
 Obec Dynín
 Obec Felbabka
 Obec Frahelž
 Obec Francova Lhota
 Obec Františkov nad Ploučnicí
 Město Františkovy Lázně
 Město Frenštát pod
 Radhoštěm
 Statutární město Frýdek-
 Místek
 Město Frýdlant
 Město Frýdlant nad Ostravicí
 Obec Frýdštejn
 Obec Fryšava pod Žákovou
 horou
 Obec Habrovany
 Obec Habrůvka
 Obec Habří
 Obec Halámky
 Obec Halenkov
 Obec Haluzice
 Obec Halže
 Obec Hamr
 Obec Hamry
 Obec Hamry
 Obec Hamry nad Sázavou

Obec Hatín
 Městys Havlíčkova Borová
 Město Hejnice
 Obec Hejtmánkovice
 Obec Herálec
 Obec Heřmánkovice
 Obec Heřmanov
 Obec Heřmanovice
 Obec Hladké Žitovice
 Obec Hlásná Třebaň
 Obec Hlinná
 Město Hlinsko
 Obec Hlohovec
 Obec Hněvotín
 Město Hodonín
 Obec Hodonín
 Obec Hodslavice
 Obec Hojkov
 Městys Holany
 Obec Holetín
 Obec Holín
 Obec Holštejn
 Obec Holubov
 Obec Homole u Panny
 Obec Hora Svatého
 Šebestiána
 Obec Hora Svatého Václava
 Obec Horka nad Moravou
 Obec Horní Bečva
 Obec Horní Bezděkov
 Obec Horní Bradlo
 Obec Horní Habartice
 Město Horní Jiřetín
 Obec Horní Lhota
 Obec Horní Libchava
 Obec Horní Lideč
 Obec Horní Lomná
 Obec Horní Město
 Obec Horní Němčí
 Město Horní Planá
 Obec Horní Podluží
 Obec Horní Police
 Obec Horní Řepčice
 Město Horní Slavkov
 Obec Horní Stropnice
 Obec Horní Věstonice
 Obec Horní Vltavice
 Obec Hory
 Obec Hospřiz
 Obec Hostašovice
 Obec Hostěnice
 Obec Hostěradice
 Obec Hostětín
 Obec Hošťalovice
 Obec Hošťka
 Obec Hovézí
 Obec Hraběšice
 Město Hradec nad Moravicí
 Město Hrádek nad Nisou
 Obec Hradiště
 Obec Hradištko

Obec Hradištko
 Obec Hracholusky
 Obec Hrachoviště
 Město Hranice
 Město Hranice
 Obec Hranice
 Obec Hrdibořice
 Obec Hrobčice
 Město Hronov
 Obec Hroznová Lhota
 Obec Hrubá Skála
 Obec Hrubá Vrbka
 Obec Hřebečnický
 Obec Hředle
 Obec Hudlice
 Obec Hulice
 Obec Huntířov
 Obec Husinec
 Obec Huslenky
 Obec Hutisko - Solanec
 Obec Hvozd
 Obec Hvozdec
 Obec Hvoždany
 Obec Hvoždany
 Obec Hynčice
 Obec Hýskov
 Obec Chaloupky
 Město Cheb
 Obec Chlum
 Městys Chlum u Třeboně
 Obec Chlumětín
 Obec Chlustina
 Obec Chocerady
 Obec Chodov
 Obec Chodov
 Městys Chodová Planá
 Obec Chodský Újezd
 Obec Chorušice
 Město Chotěboř
 Obec Choteč
 Obec Chotiměř
 Obec Chotiněves
 Obec Choťovice
 Obec Chotyně
 Obec Chožov
 Obec Chraberce
 Město Chropyně
 Město Chrudim
 Město Chřibská
 Obec Chříč
 Městys Chudenice
 Obec Chudarov
 Obec Chudoslavice
 Obec Chuchelna
 Obec Chvaleč
 Obec Chvalnov-Lísky
 Obec Chvalšiny
 Obec Chyňava
 Obec Chýnec
 Město Ivančice

Statutární město Jablonec nad
 Nisou
 Město Jablonné v Podještědí
 Město Jáchymov
 Obec Jankov
 Obec Jankov
 Obec Janov nad Nisou
 Obec Janová
 Obec Janovice
 Obec Javorek
 Obec Javornice
 Obec Javorník
 Městys Jedovnice
 Obec Jenčice
 Obec Jeníkov
 Obec Jenišovice
 Obec Jeřišno
 Město Jeseník
 Obec Jeseník nad Odrou
 Obec Jestřabí
 Obec Jestřebí
 Obec Jetřichov
 Obec Jetřichovice
 Obec Jevany
 Město Jílové
 Obec Jílovice
 Městys Jimramov
 Městys Jince
 Obec Jindřichov
 Obec Jinolice
 Obec Jiřetín pod Bukovou
 Obec Jiřetín pod Jedlovou
 Obec Jiřice
 Obec Jistebník
 Obec Jívka
 Obec Josefův Důl
 Obec Kacanovy
 Obec Kačlehy
 Město Kadaň
 Obec Kadov
 Obec Kájov
 Obec Kalek
 Obec Kamberk
 Město Kamenický Šenov
 Obec Kamenický
 Obec Kamýk
 Obec Kanice
 Obec Kanina
 Město Kardašova Řečice
 Obec Karlík
 Obec Karlov
 Obec Karlova Studánka
 Obec Karlova Ves
 Obec Karlovice
 Statutární město Karlovy Vary
 Městys Karlštejn
 Město Karolinka
 Obec Kestřany
 Obec Kladno
 Město Klášterec nad Ohří
 Obec Klášterec nad Orlicí

Obec Klatovec
 Obec Klec
 Městys Klenčí pod Čerchovem
 Obec Kleneč
 Obec Klentnice
 Obec Klokočí
 Obec Klokočov
 Obec Kněždub
 Obec Kněžičky
 Obec Kněžmost
 Obec Kněžnice
 Obec Koberovy
 Obec Kokořín
 Obec Kolová
 Obec Komňa
 Obec Komorní Lhotka
 Obec Kondrac
 Obec Koněprusy
 Obec Korno
 Obec Korouhev
 Obec Koroužné
 Obec Korozluky
 Obec Korytná
 Obec Kořenov
 Obec Kosoř
 Obec Kostomlaty pod
 Milešovkou
 Obec Košariska
 Obec Kounov
 Obec Kozly
 Obec Kozly
 Obec Kozojedy
 Obec Kožušice
 Obec Krakovec
 Město Králův Dvůr
 Obec Krásná
 Obec Krásná
 Město Krásná Lípa
 Obec Krásné
 Obec Krásné
 Město Krásné Údolí
 Město Krásno
 Obec Krásný les
 Obec Krasová
 Město Kravaře
 Obec Kravaře
 Obec Krhová
 Obec Krompach
 Obec Krouna
 Městys Krucemburk
 Obec Kryštofovo Údolí
 Obec Křekov
 Obec Křelov-Břuchotín
 Městys Křemže
 Obec Křešín
 Obec Křídla
 Obec Křinice
 Obec Křišťanov
 Městys Křivoklát
 Obec Křižánky
 Obec Křižanovice

Obec Křižovatka
 Městys Křtiny
 Obec Ktiš
 Obec Ktová
 Obec Kublov
 Obec Kuklík
 Obec Kunčice pod
     Ondřejníkem
 Obec Kunín
 Obec Kunkovice
 Obec Kunratice
 Obec Kunratice u Cvikova
 Městys Kunvald
 Obec Kunžak
 Město Kutná Hora
 Obec Kuželov
 Obec Kvítkov
 Obec Kvítkovice
 Město Kynšperk nad Ohří
 Obec Kytlice
 Obec Lány
 Obec Lány
 Město Lanžhot
 Obec Lašovice
 Obec Láz
 Město Lázně Bohdaneč
 Město Lázně Kynžvart
 Obec Lázně Libverda
 Obec Lednice
 Obec Lenešice
 Obec Lenora
 Obec Leskovce
 Obec Lesná
 Obec Letonice
 Obec Lety
 Městys Levín
 Městys Lhenice
 Obec Lhota
 Obec Lhota pod Hoříčkami
 Obec Lhotka
 Obec Lhotka
 Obec Lhotka nad Labem
 Obec Libčevy
 Město Libčice nad Vltavou
 Město Liběchov
 Statutární město Liberec
 Obec Liberk
 Obec Liběšice
 Obec Libice nad Cidlinou
 Městys Libice nad Doubravou
 Obec Libín
 Obec Libkov
 Obec Libochovany
 Obec Liboměřice
 Obec Libošovice
 Obec Libouchec
 Obec Libuň
 Obec Licibořice
 Obec Lidečko
 Obec Lichnov
 Obec Lipí

Obec Lipník
 Obec Lipov
 Obec Lipová
 Obec Lipová
 Obec Lipová-lázně
 Obec Lipovec
 Obec Lipovec
 Obec Lísek
 Obec Líšná
 Obec Líšná
 Obec Líšný
 Městys Liteň
 Obec Litohlavy
 Město Litoměřice
 Město Litovel
 Obec Lobeč
 Obec Lobodice
 Obec Loděnice
 Město Locket
 Město Lomnice nad Lužnicí
 Obec Lopeník
 Městys Loučeň
 Obec Loučka
 Obec Loučky
 Obec Loučná nad Desnou
 Obec Loučovice
 Obec Louňovice
 Městys Louňovice pod
     Blaníkem
 Město Louny
 Obec Lovčice
 Obec Lovečkovice
 Město Lovosice
 Město Lučany nad Nisou
 Obec Ludvíkov
 Obec Ludvíkovice
 Město Luhačovice
 Obec Luka
 Obec Luká
 Obec Lukavice
 Obec Lukov
 Obec Lužice
 Obec Lužná
 Obec Lužnice
 Město Lysá nad Labem
 Městys Machov
 Obec Majdalena
 Obec Malá Bystřice
 Obec Malá Losenice
 Obec Malá Morava
 Obec Malá Morávka
 Obec Malá Skála
 Obec Malá Veleň
 Obec Malá Víska
 Obec Malá Vrbka
 Obec Malé Březno
 Obec Malé Kyšice
 Obec Malé Svatoňovice
 Obec Malé Žernoseky
 Obec Maleč

Obec Malečov
 Obec Malenovice
 Obec Malíč
 Obec Malšovice
 Obec Malý Újezd
 Obec Mankovice
 Město Mariánské Lázně
 Obec Markvartice
 Obec Martínkovice
 Obec Mařenice
 Obec Máslovice
 Obec Matějov
 Obec Mazelov
 Obec Mcely
 Obec Medlov
 Obec Medonosy
 Obec Měcholupy
 Obec Měňany
 Obec Merboltice
 Obec Měrotín
 Obec Měrunice
 Obec Městečko
 Město Meziměstí
 Obec Mičov-Sušice
 Obec Michalovice
 Město Mikulov
 Obec Mikulovice
 Obec Milhostov
 Obec Milíkov
 Obec Milíkov
 Obec Milíře
 Město Milovice
 Obec Milovice
 Obec Milovice
 Město Miroslav
 Město Mirošov
 Obec Mírová pod Kozákovem
 Obec Miřejovice
 Obec Miřetice
 Obec Miskovice
 Obec Mišov
 Statutární město Mladá
     Boleslav
 Obec Mladé Břístě
 Obec Mladeč
 Obec Mladějov
 Obec Mladotice
 Obec Mladý Smolivec
 Obec Mlečice
 Obec Mnichov
 Obec Mnichov
 Město Mnichovo Hradiště
 Obec Mníšek
 Obec Modřice
 Město Mohelnice
 Městys Mohelno
 Obec Mokrá - Horákov
 Obec Moravičany
 Obec Morávka
 Město Moravský Krumlov
 Obec Mořina

Obec Mořinka
 Obec Mořkov
 Obec Mosty u Jablunkova
 Město Mšeno
 Obec Mutěnice
 Obec Mutěnin
 Obec Mysletín
 Městys Načeradec
 Obec Načešice
 Obec Náklo
 Obec Nalžovice
 Město Nasavrky
 Obec Návojná
 Obec Návší
 Obec Nebanice
 Obec Nebužely
 Obec Nedašov
 Obec Nedašova Lhota
 Obec Nemanice
 Obec Nenkovice
 Obec Nepomuk
 Obec Nesovice
 Obec Nesvačily
 Obec Nevojice
 Obec Nezabudice
 Obec Nezdenice
 Obec Nivnice
 Obec Nižbor
 Obec Nižní Lhoty
 Obec Nosálov
 Obec Nošovice
 Obec Nová Lhota
 Obec Nová Pec
 Obec Nová Ves
 Obec Nová Ves
 Obec Nová Ves
 Obec Nová Ves nad Lužnicí
 Obec Nová Ves u Bakova
 Obec Nová Ves u Chotěboře
 Obec Nová Ves u Nového
 Města na Moravě
 Obec Nové Hamry
 Obec Nové Heřminovy
 Město Nové Hradky
 Město Nové Město na Moravě
 Město Nové Město pod
 Smrkem
 Obec Nové Mitrovice
 Město Nové Strašecí
 Městys Nové Veselí
 Obec Novosedly nad Nežárkou
 Město Nový Bor
 Obec Nový Dům
 Městys Nový Hrozenkov
 Obec Nový Jáchymov
 Obec Nový Jimramov
 Obec Nový Kostel
 Obec Nový Kramolín
 Obec Nový Malín
 Obec Nový Oldřichov
 Městys Nový Rychnov

Obec Nýdek
 Obec Obecnice
 Obec Obora
 Obec Obrnice
 Obec Ohařice
 Obec Ohrazenice
 Obec Ohrozim
 Obec Ochoz u Brna
 Obec Okrouhlá
 Obec Oldřichov v Hájích
 Obec Oldřiš
 Obec Olešnice
 Obec Olešnice v Orlických
 horách
 Statutární město Olomouc
 Obec Olomučany
 Obec Opatov
 Obec Opolany
 Obec Orlické Záhoří
 Obec Ořech
 Obec Oseček
 Město Osečná
 Obec Osečnice
 Obec Osek
 Obec Osek
 Obec Oskava
 Statutární město Ostrava
 Obec Ostravice
 Obec Ostrov
 Městys Ostrov u Macochy
 Obec Ostrovec-Lhotka
 Obec Ostružná
 Obec Otovice
 Obec Otročin
 Obec Otročiněves
 Obec Oudoleň
 Obec Ovesné Kladruby
 Obec Palonín
 Obec Panoší Újezd
 Obec Paseky nad Jizerou
 Městys Pavlíkov
 Obec Pavlov
 Obec Pec
 Obec Pěčín
 Obec Perná
 Obec Peřimov
 Obec Petrov
 Obec Petrovice
 Obec Petrůvka
 Obec Petřikov
 Obec Petřvald
 Obec Pila
 Obec Písečná
 Obec Pístina
 Obec Píšťany
 Obec Pitín
 Obec Plavsko
 Obec Plískov
 Obec Ploskovice
 Město Plumlov
 Obec Pňovice

Město Poběžovice
 Obec Počátky
 Obec Podhořany u Ronova
 Obec Podlesí
 Obec Podluhy
 Obec Podmoklany
 Obec Podmokly
 Obec Podsedice
 Obec Podůlší
 Obec Pohorská Ves
 Obec Polevsko
 Město Police nad Metují
 Obec Polná na Šumavě
 Obec Polnička
 Obec Ponědraž
 Obec Ponědražka
 Obec Postřekov
 Obec Poteč
 Obec Potvorov
 Obec Pouzdřany
 Obec Povrly
 Městys Pozlovice
 Obec Prackovice nad Labem
 Hlavní město Praha
 Obec Prachovice
 Obec Prameny
 Obec Prasklice
 Obec Právoň
 Obec Pražmo
 Obec Prosenice
 Obec Prostřední Bečva
 Obec Provodín
 Obec Prysk
 Město Přebuz
 Statutární město Přerov
 Město Příbram
 Obec Příbraz
 Obec Příkazy
 Město Přimda
 Obec Přisečná
 Obec Přitluky
 Obec Pustá Kamenice
 Obec Pustá Rybná
 Obec Pustějov
 Obec Pustověty
 Obec Putim
 Obec Rabštejnská Lhota
 Obec Račice
 Obec Račín
 Obec Radějov
 Obec Radhostice
 Obec Radňovice
 Obec Radostín
 Obec Radostná pod
 Kozákovem
 Obec Radvanec
 Obec Radvanice
 Obec Rakousy
 Město Rakovník
 Město Ralsko
 Obec Raná

Obec Raná
 Obec Rapšach
 Město Raspenava
 Obec Raškovice
 Obec Ratiboř
 Obec Ražice
 Obec Roblín
 Město Rokycany
 Obec Rokytnice
 Město Rokytnice nad Jizerou
 Město Rokytnice v Orlických horách
 Město Ronov nad Doubravou
 Obec Roseč
 Obec Rosička
 Obec Roudno
 Obec Rovná
 Obec Rovná
 Obec Rozsochy
 Obec Roztoky
 Obec Rozvadov
 Město Rožmitál pod Třemšínem
 Město Rožnov pod Radhoštěm
 Obec Rtyně nad Bílinou
 Město Rtyně v Podkrkonoší
 Obec Ruda
 Obec Rudice
 Obec Rudice
 Obec Rudimov
 Obec Rudná pod Pradědem
 Obec Rušínov
 Obec Růžďka
 Obec Rybník
 Obec Rybníště
 Obec Ryjice
 Město Rýmařov
 Obec Rynoltice
 Obec Řehlovice
 Obec Řeka
 Obec Řevničov
 Obec Říčky v Orlických horách
 Obec Sádek
 Obec Sádek
 Obec Samšina
 Město Sázava
 Obec Sázava
 Obec Sazomín
 Město Seč
 Obec Sedlec
 Obec Sedlice
 Obec Sedloňov
 Obec Sehradice
 Obec Semice
 Obec Semín
 Obec Skalice u České Lípy
 Město Skalná
 Obec Sklené
 Obec Skorošice
 Obec Skořice
 Obec Skrbeň

Obec Skršíň
 Obec Skryje
 Obec Skuhrov nad Bělou
 Městys Slabce
 Obec Slatina
 Obec Slatina nad Úpou
 Město Slatiňany
 Obec Slatinky
 Obec Slavětín
 Město Slavičín
 Obec Slavíkov
 Obec Slavkov
 Obec Slopné
 Městys Sloup
 Obec Sloupno
 Obec Slunečná
 Obec Smilovice
 Obec Smržov
 Město Smržovka
 Obec Snědovice
 Městys Sněžné
 Obec Sobětuchy
 Obec Sobiňov
 Obec Sobotín
 Město Sobotka
 Obec Sokoleč
 Obec Sosnová
 Město Spálené Poříčí
 Obec Spělkov
 Obec Srbsko
 Obec Srnín
 Obec Staňkov
 Obec Staňkovice
 Obec Stanovice
 Obec Stará Lysá
 Obec Stará Ves
 Obec Stará Ves nad Ondřejnicí
 Obec Stará Voda
 Obec Staré Bříště
 Obec Staré Hamry
 Město Staré Město
 Město Stárkov
 Obec Starý Hrozenkov
 Obec Starý Šachov
 Obec Stavenice
 Obec Stebno
 Obec Strání
 Obec Strašice
 Město Stráž nad Nežárkou
 Obec Stráž nad Ohří
 Město Strážnice
 Obec Struhařov
 Obec Stružnice
 Obec Střelná
 Obec Střemy
 Obec Střeň
 Obec Stříbřec, Stříbřec 149
 Obec Střítež nad Bečvou
 Obec Střížovice
 Obec Studená
 Město Studénka

Obec Studnice
 Obec Stvolínky
 Obec Sudoměřice
 Obec Suchá Loz
 Město Suchdol nad Lužnicí
 Městys Suchdol nad Odrou
 Obec Suchomasty
 Obec Suchov
 Obec Suchý Důl
 Obec Sulejovice
 Obec Supíkovice
 Město Sušice
 Obec Svatá
 Obec Svatý Jan pod Skalou
 Obec Světlá Hora
 Obec Světnov
 Obec Svídnice
 Obec Svor
 Město Svatka
 Obec Svatouch
 Obec Sýkořice
 Obec Šanov
 Obec Šemnice
 Obec Šenov u Nového Jičína
 Obec Šípy
 Obec Škrdlovice
 Obec Šonov
 Obec Šošůvka
 Obec Štarnov
 Obec Štěpánov
 Obec Štěpánovice
 Město Štětí
 Obec Štítná nad Vláří-Popov
 Obec Štítov
 Město Štramberk
 Obec Študlov
 Obec Šumice
 Obec Tachov
 Město Tanvald
 Obec Tasov
 Obec Tašov
 Obec Těchlovice
 Obec Telecí
 Obec Těně
 Město Teplá
 Obec Teplice nad Bečvou
 Město Teplice nad Metují
 Obec Teplička
 Obec Terešov
 Obec Tetín
 Městys Tištin
 Obec Tmaň
 Obec Točnick
 Město Tovačov
 Městys Trhová Kamenice
 Město Trmice
 Obec Trnovany
 Obec Trojanovice
 Obec Trokavec
 Obec Troskovice
 Obec Trubín

Obec Trubská
 Obec Třebeň
 Město Třebenice
 Obec Třebívlice
 Město Třeboň
 Obec Třebotov
 Obec Třebušín
 Obec Třemešné
 Město Třemošnice
 Město Třešť
 Obec Tři Studně
 Město Třinec
 Obec Tuhaň
 Obec Tuchlovice
 Obec Tupadly
 Město Turnov
 Obec Turovec
 Obec Tuřany
 Obec Tvarožná Lhota
 Obec Tvrdkov
 Obec Týček
 Obec Uherčice
 Obec Uhřice
 Obec Újezd
 Obec Újezd
 Obec Újezd
 Obec Újezd pod Troskami
 Město Uničov
 Město Úsov
 Obec Ústí
 Statutární město Ústí nad
 Labem
 Město Ústěč
 Obec Útvina
 Obec Val
 Obec Valašská Bystřice
 Obec Valašská Polanka
 Obec Valašská Senice
 Město Valašské Klobouky
 Obec Valašské Příkazy
 Obec Valkeřice
 Město Valtice
 Obec Valy
 Obec Vápenice
 Obec Vápenná
 Obec Vápenný Podol
 Obec Vatín
 Obec Vavřinec
 Městys Včelákov
 Obec Věcov
 Obec Velemín
 Obec Velim
 Obec Veliš
 Obec Velká Buková
 Obec Velká Bukovina
 Obec Velká Kraš
 Obec Velká Lhota
 Obec Velká Losenice
 Obec Velká nad Veličkou
 Obec Velké Albrechtice
 Obec Velké Březno

Město Velké Hamry
 Obec Velké Chvojno
 Obec Velké Karlovice
 Obec Velké Losiny
 Obec Velké Petrovice
 Obec Velké Svatoňovice
 Obec Velké Žernoseky
 Obec Velký Borek
 Obec Velký Osek
 Obec Velký Valtinov
 Obec Vendryně
 Obec Vepřová
 Město Verneřice
 Obec Vernéřovice
 Obec Vernířovice
 Obec Veřovice
 Obec Veselé
 Město Veselí nad Lužnicí
 Obec Věšín
 Obec Větrušice
 Obec Vchynice
 Obec Vícov
 Obec Vidče
 Obec Vidim
 Obec Vigantice
 Obec Vikantice
 Obec Vilanec
 Obec Vilémovice
 Obec Vinařice
 Obec Vinařice
 Obec Vítanov
 Obec Vlachovice
 Obec Vlachovice
 Obec Vlastislav
 Obec Vlkov
 Obec Vlkovice
 Městys Vojnův Městec
 Obec Vojtěchov
 Město Volary
 Obec Volduchy
 Obec Volfartice
 Obec Vonoklasy
 Obec Vortová
 Obec Vrábče
 Město Vracov
 Obec Vracovice
 Obec Vranovice
 Obec Vráž
 Obec Vražné
 Město Vrbno pod Pradědem
 Obec Vršovice
 Město Vsetín
 Obec Všeň
 Obec Všeradice
 Obec Všeradov
 Obec Všetaty
 Obec Vyskeř
 Obec Vyskytná
 Obec Vysočina
 Obec Vysoká
 Obec Vysoká Pec

Obec Vysoká Srbská
 Obec Vysoké
 Město Vysoké nad Jizerou
 Obec Vysoký Újezd
 Obec Vyškovec
 Obec Vyšší Lhoty
 Město Vyšší Brod
 Obec Vyžice
 Obec Vyžlovka
 Obec Záblatí
 Obec Zábोří
 Obec Zadní Třeboň
 Obec Zádub-Závišín
 Obec Záhorovice
 Obec Záhoří
 Obec Zahrádky
 Obec Zachotín
 Obec Zaječov
 Město Zákupy
 Obec Záměstí - Blata
 Obec Zašová
 Obec Zbečno
 Město Zbiroh
 Obec Zbuzany
 Obec Zbytiny
 Obec Zděchov
 Město Zdice
 Obec Zdobnice
 Obec Zlatá Koruna
 Obec Zlatá Olešnice
 Město Zlaté Hory
 Obec Zubrnice
 Město Zubří
 Obec Zubří
 Obec Zvěstov
 Městys Zvíkovec
 Obec Žalany
 Obec Žalhostice
 Město Žandov
 Obec Žďár
 Obec Žďár
 Obec Žďár nad Metují
 Město Žďár nad Sázavou
 Obec Žďárky
 Obec Ždírec
 Město Ždírec nad Doubravou
 Město Žebrák
 Obec Žehuň
 Obec Želenice
 Obec Želetice
 Město Železná Ruda
 Město Železný Brod
 Obec Želízy
 Obec Želkovice
 Městys Žernov
 Obec Žerotín
 Obec Žihle
 Obec Žilina
 Obec Žim
 Obec Žitenice
 Obec Žitková

Obec Žiželice

Obec Žlebské Chvalovice

Město Žulová

Na úřední desce AOPK ČR a způsobem umožňujícím dálkový přístup
(elektronické úřední desce)

vyvěšeno dne 2. 1. 2024

sejmuto dne: .....